

Pabaltijo Valstybių Ekonominė Konferencija ir Jos Nustatymai

Rugsėjo mėn. 8 ir 9 d. Rygoje įvyko Pabaltijo valstybių — Lietuvos, Latvijos ir Estijos ketvirta iš eilės ekonominė konferencija, kurioje dalyvavo apie 70 visų šių trijų valstybių stambesniųjų ekonominių organizacijų atstovų.

Baigdamą savo darbus, konferencija priėmė visą eilę rezoliucijų bei pagedavimų, kurių svarbesnes žemiau paminėsime:

1. MUTŲ UNIJOS KLAUSIMU

Atsižvelgiant į pasunkėjusią ekonominę būklę ir turint galvoj, kad valstybės ūkis gali sveikai vystytis juo didesnę jis apima teritoriją, visų trijų Pabaltijo valstybių ekonominės organizacijos privalo tuojau imtis žygių ūkiškam Lietuvos, Latvijos ir Estijos suartėjimui pagreitinti ir šių valstybių ekonominei bei mutų unijai įgyvendinti.

2. GELEZINKELIŲ TARIFAI

Turėtų būti nustatyti tokie, kad ir padengtu bent savikainos ir amortizacijos išlaidas.

3. EKONOMINIS BENDRADARBIAVIMAS

Yra laidas Pabaltijo valstybių nepriklausomybei stiprinti ir jo reikia visoms išgalėms siekti. Pageidaujama, kad tarptautinėse ekonominėse konferencijose bei kongresuose visos trys valstybės suderintų savo veikimą, kad būtų suvienodinta ekonominė įstatymų sistema ir pašalintos klutys ekonominių santykių išsivystymui, panaikintų užsienio pasų bei vizų reikalingumą.

4. VALIOTOS SUVARŽYMAI

kurie yra įvesti Latvijoje ir Estijoje turėtų būti panaikinti.

Be to, priimtos rezoliucijos dėl valstybės kišimosi į privatų ūkį, dėl emisijos ir kredito politikos, dėl laivininkystės ir kitais klausimais. — Tsb.

Brangios "Lituanicos" Dovanos

Kaip žinia, amerikiečiai transatlantiniai lakunai Darius ir Girėnas savo didingam žygiui ir garbingai mirčiai ilgą laiką dirbo, paskui "kalėdojo" dolerių pas savo tautiečius Amerikoje. (Jie iš viso suaukavo "Lituanicos" įrengimui apie 8,450 dolerių. Pagaliau rinko vežti per Atlantą amerikiečių lietuvių laiškus, imdami už laišką po 1 dolerį. Ir kas galėjo manyti, kad tie laišukai (tikrai vokai-konvertai) bus vertinami po 100 dolerių, o gal ir daugiau? Deja, tų vokų vertė šimteriopai padidino didvyrių lakunų didingą, garbingą bei traginę mirtis ir garsiosios oranžinės "Lituanicos" griuvėsių vokiškam miškelio Soldino apylinkėse.

Apie 1500 "Lituanicos" vežtųjų laišku pasiekė iš New Yorko Kauną per tris dienas. Laiškų vokuose Brooklyno pašto ir "Lituanicos" antspaudai rodo VII. 15 d., o Kauno pašto antspaudai VII. 18.

"Lituanicos" tragedija iš tų laišku vokų padarė retenybę ir brangenybę. Jau už vieną voką siulinėjama po 1000 litų ir kartais daugiau. Bet niekas nenori su ta brangia "Lituanicos" atmintimi skirtis, ir vokų neparadavinėja. Kai kurie vaikai Kauno aerodrome nuo gėlėmis pakratų karžygių karstų graibstė gėles ir jas sudžiovintas laiko brangenybę, o kas turi tokią gėlelę išidėjęs "Lituanicos" atvežtą voka, tas jaučiasi turtuoliu ir be dolerių ar litų. Taip daug žmonių "Lituanica" dvasi-

No. 42-ras Telefonas Dial 5-1094 WORCESTER, MASS., 21-mą SPALIO (OCTOBER) 1933 M. Kaina 5 Centai VOL. XVIII

Vokietija Pasitraukė iš Tautų Lygos ir Nusiginavimo Konferencijos

Ženeva. — Spalio 14-tą dieną Vokietija nusiginavimo konferencijoje paskelbė, kad jį pasitraukia iš nusiginavimo konferencijos ir taipgi apleidžia Tautų Sąjungą. Tą pačią dieną prezidentas Hindenburgas pasirašė dekretą, kuriuo paleidžiama Vokietijos reichstogas (seimas). Naujo seimo rinkimai skelbiama apkrūčio 12 dieną. Šiuose rinkimuose, be naujų atstovų rinkimo, piliečiai turės užgirdi ar aupeikt. Vokietijos vyriausybės elgėsi kaslink apleidimo nusiginavimo konferencijos ir išstojimo iš Tautų Sąjungos.

Vokietijos diktatorius Hitleris padarė griežtą pareiškimą prieš Tautų Sąjungą, įtardamas ją neteisingume, taipgi pabrėžė, kad Versalio sutartis nieko nėra verta, kad visas jos pagrūdas — tai Vokietijos skriaudimas. Toks Vokietijos žygis ir tokie griežti Hitlerio pareiškimai padidino viso pasaulio politines sferas, kuriose girdisi visokių spėjimų ir pranašavimų apie naują Europoje karą. Prancūzija, kuri daugiausia pasinaudojo Versalio sutartimi ir kuriai pasisekė Vokietiją visai pakludyti, grąšina savo kaimynui karu pavojumi.

Specialis Jungtinių Valstybių pasiuntinys Europon u. Norman Davis stengiasi sulaukyti nusiginavimo konferencija nuo iširimo ir taip pat mėgina "atvėsinoti" Vokietijos fašistus, kurie pastaruoju laiku pradėjo karščiuotis. Gal ir Davisui tai pavyks padaryti. Jis, be abejojimo, stengs. s įtikinti Vokietiją, kad naujas karas ją galėtų visiškai parblokti, o taip pat ir Prancūzijai įkalbės, kad karas tai blogiausia priemonė iširti keblius tarptautinius klausimus.

Aišku, kad Versalio sutartys daug klaidų įvyko. Tautų Sąjunga taip pat pridarė klaidų. Ji žiūrėjo tik galingųjų interesų. Bet ir Vokietija nėra laisva nuo klaidų. Ji pasaulinį karą pradėjo imperialistinis sumetimais ir dėl to ji pralaimėjo, nes ir Jungtinės Valstijos prieš ją išėjo. Hitleris taip pat pradėjo sirgti imperializmu. Bet gal pasaulis tą ligonį išims gydyti ne kerštu, bet taikiu būdu, tokiais vaistais, kurie tinka šiam dvidešimtam amžiui.

Paskutinėmis dienomis nusiginavimo konferencijos generalė komisija priėmė atsakymą Vokietijai, kuriame ji pasmer-

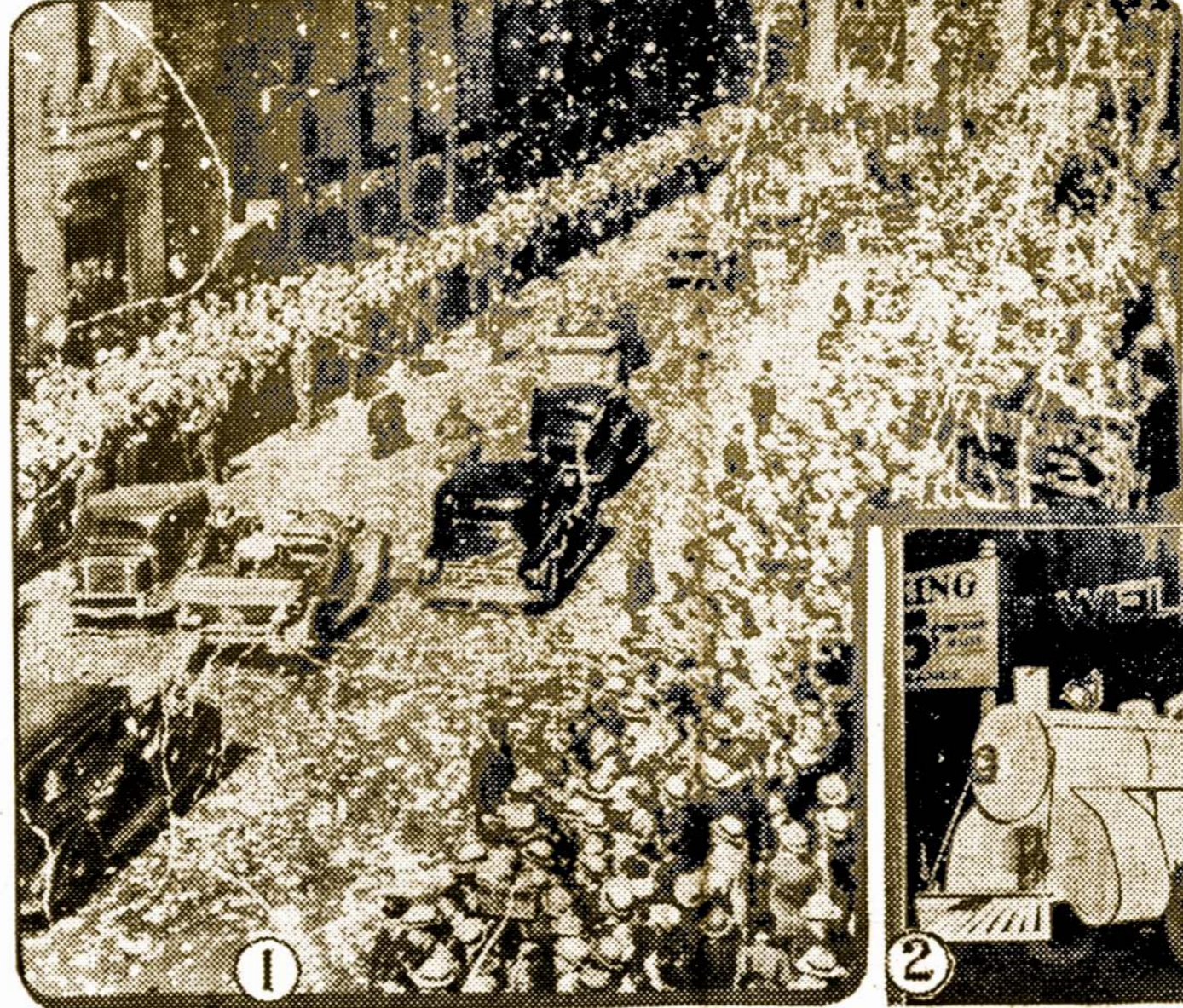
niai patvirtino savo maža bet atmintimi brangia dovana. — Tsb.

Komp. J. Naujalis Gavo Profesoriaus Laipsnį

Respublikos Prezidentas suteikė Kauno konservatorijos mokytoji kompozitoriui Juozui Naujaliai profesoriaus laipsnį. J. Naujalis yra seniausias Lietuvos muzikas ir kompozitorius. Jis jau buvo plačiai žinomas dar rusų priespaudos laikais. Tada jis mokino slaptai žmones muzikos, o vėliau, rusų valdžiai leidus, įsteigė vienintelę tuo laiku muzikos mokyklą Lietuvoje — vargonininkų kursų. Be to, visą laiką jis organizavo choras, į kuriuos dėjosi visi, be jokio pažiūrų skirtumo, vien tik tuo tikslu, kad daina galvintus lietuvių tautinę sąmonę.

J. Naujalis mokytojauja Kauno konservatorijoje nuo pat pirmųjų jos dienų ir yra daug-kuo prisidėjęs prie jos įstaigimo. Jis yra parašęs daug dainų, yra surinkęs daug muzikos kurinių ir savo nenulstamu šioj srity darbu yra užsipelnęs visuomenės pagarbos. — Tsb.

VAIZDAI IR ŽMONĖS ŽINIOSE

1—Vaizdas La Salle gatvėje, kada prezidentas Rooseveltas ten atvyko kalbėti laike Amerikos Legijono Seimo. 2—Dalis parodo, 40 ir 8 juokdarių organizacijos Amerikos Legijone. 3—Robert S. Lottspeich, amerikonas, kurs buvo užmuštas laike kruvinų riaušių, National viešbuty, Havanoje, Kuboje.

Suv. Valstijos pasirengę Pripažinti Sovietų Rusiją

Washington. — Iš čia patirta, kad prezidento Ruzvelto administracija jau yra padarius pirmus žingsnius link Sovietų Rusijos pripažinimo. Nuo pradžių os buvo manyta, kad Sovietų pripažinimas užims ilgą laiką iki bus patirta kas dedasi viduje Rusijos. Bet dabar pasirodo, kad jokio tyrinėjimo Vashingtonas nenori ne prisiminti, sako, tai pačių rusų reikalas jų vadaus tvarka palaikyti. Manoma, kad ant 1-mos lapkričio dienos jau bus galima aiškiai pasakyti kaip Sovietų pripažinimas stovi.

Už Sulaužymą NRA Kodų \$500. Pabaudos ir 6 mėn. Kalėjimo

Washington. — Prezidentas Ruzveltas ir NRA Administratorius Džansonas išleido įsakymą, kad visi tie, kurie yra pasirašę NRA kodą, o jo nepilda arba nepasirašę NRA, apgadinęją valdžią benaudojant melnyną arą savo iškarboje, bus nubausti \$500. pabauda ir ne daugiau 6-šių mėnesių kalėjimo bausme.

Už Sumušimą Amerikono Gavo 6 mėnesius Kalėjimo

Berlynas. — 2 smagiųjų biurių naziai už sumušimą amerikono, kuris nepasėjo nazių parodos pasaliutuot, gavo po 6 mėn. kalėjimo už nesikaitymą su įstatymais ir už užpuolimą ir sumušimą svetimų šalių piliečių, o ypatingai amerikono.

Konfiskuojami Machado Fondai

Havana. — Naujoji Kubos valdžia pradėjo griežtą veikimą prieš senąją, buvusio prezidento Gerardo Machado valdžią. 25-kių milijonų dolerių bondai yra reikalaujami kaip civilės atsakomybės užstatas nuo senojų režymų Machados draugu, kurie šaukiami atsakomybėn už visokias žmogžudystes ir graftus. Jei valdiški reikalavimai nebus patenkinti, bus konfiskuota Machado draugu nuosavybė, kuri dabartinės valdžios prieziuroje bus laikoma iki teismui. Pabėgusieji machadistai nebus teisūs prieš įstatymus iki jie patys nestos prieš teismą.

Hitleris Žydas

Iš Rumunijos Bucharesto) patirta, kad diktatorius Vokietijos kancleris Hitleris paėina iš žydiškos kilmės. Daug yra žydų vokišku perkrikštų, ir tuo mažai kas domis. Tačiau Hitleriu varta susidomėt, nes viena, kad jis savo kilmės išsižada, o antra, kad jis savo kilmės žmones persekioja. Vokietijoje gyvena apie 600,000 žydu, o jau 80,000 jų turėjo bėgti iš Vokietijos, kad nepatektus po žydo Hitlerio biznu. Mat, Hitleris nori but vokiečiu, ir visus tuos "kas yra "nevoikiško kraujo" suvaržyt arba išvart iš Vokietijos.

Istorija apie Vokietijos kanclerio Hitlerio žydišką kilmę yra tokia: Diktatorinio Hitlerio dėdė Abromas (tėvas Hitleris), gyvenęs pereiname šimtmetyje ir miręs 1892 metais, buvo palaidotas Bucharesto kapinėse žydiškos priekšaudos draugijos, mirimo įrašų numeris 5650. Ant jo kapo yra užrašyta žydiškai ir rumuniškai, kad čia išlėsi Adolfas Hitleris. Tačiau jo tikras vardas buvo ne Adolfas, bet Abromas. Jis gimė Lenkijoje, bet jo tėvai ešą kilę iš Austrijos. Dabartinio Hitlerio dėdė Abromas Hitleris gyveno skurdingai. Dirbo kaip Bucharesto viešbučio "Bulvardo" sargas ir mirė turėdamas 60 metų amžiaus nuo širdies ligos.

Zeppelinus Sulaužė Okeano Rekordą

Pernambuco, Brazil, spalio 17. — Grafas Zeppelinus atskrido į Čikagos Pasaulinę Parodą sulauždamas grečtumo kelionę per Atlantiką.

Dirizblis atvežė 32 pasažierus, laiškų ir kitokio krovinio. Jis skrido iš viso nuo Friedrichshafen, Vokietijos 62 valandas ir 45 minutes, tai yra, kad šia savo skridimo kelione trimis valandomis pralenkė pirmesni savo skridimą.

Amerikos Radio Kompanija Laukia Sovietų Pripažinimo

National Broadcasting kompanija laukia Sovietų pripažinimo paskelbimo, kad tuojau pradėjus bendradarbiavimą su Sovietų Radio muzikos programą, kurį galėtų nuolatos perduoti amerikiečiams.

376 Bankos Atsidarė 20-tą Rugsėjo; Išmokės 50% Pinigų

Washington, D. C. — Valdžia pavellino atidaryt 376 bankas 20-tą rugsėjo, kurios ketino išmokėti žmoniems gal daugiau kaip 50-tą procentą indėtų pinigų, prieš uždarymą bankų. mintų bankų skaitlius yra dalinas; daug jų dar laukia savo eilės.

PAŽVELK!

Šis Amerikos Lietuvis No. yra: 42 - 33

Palygink jį su šios savaitės numeriu. Jei jūsų numeris yra mažesnis arba tokis pat, tai yra ženklas, kad jau turi atsinaujint savo prenumeratą. Jei Amerikos Lietuvis skaitytojai nevillekitų savo prenumeratus pasinaujinimo, tai daug prisidėtų prie ekonomijos šiame depresijos mete. Todėl prašome savo prenumeratą pasinaujinti Šiandien!

Advertisement for Pepsin Tablets (Gvarantuota visiems kenčiantiems nuo skausmų pilve) with contact information for Worcester, Mass.

LIETUVIAI AMERIKOJ

New York, N. Y.

Philadelphia, Pa.

Vilniaus ir Kitų Užgrobtų Lietuvos Kraštų Lietuviams Pareiškimas

Didžiojo New Yorko lietuviai, minėdami Vilniaus užgrobtos tryliktąsias metines sukaktuves, skaitlingame susirinkime 1933 m. spalio 8, Apreiškimo Panelės Šv. Lietuvių parapijos salėj, kampas No. 5th ir Havemayer Sts., Brooklyn, N. Y. prisiminę sunkią Vilnijos ir kitų pavergtų Lietuvos kraštų lietuvių buklę, nutarėm:

1) Pareikšti gilią užuojautos žodį mūsų pavergtiems broliams vilniečiams, jų sunkioje kovoje su Varsuvos imperialistais už lietuvių išlaikymą Vilnijoje ir kituose pavergtuose Lietuvos kraštuose, kartu pasižadame visais galimais būdais gelbėti moraliai ir materialiai mūsų pavergtiems broliams tą sunkią kovą su Lietuvos priešais laimėti Tautos ir tėvynės garbei.

2) Pareikšti pasipiktinimą lenkų vandaliskais priepaudo žygiais prieš lietuvius ir lietuvių Vilnijoje ir kituose pavergtuose Lietuvos kraštuose; kartu griežtai protestuojam prieš Lenkijos vyriausybės naudojamas kulturingam pasauliui negirdėtas priemonės lietuvių palaikų naikiniame ir tautiniai kultūrinio veikime bei apšvietos persekiojime, kaip tai: mokyklų uždarinėjimas, prieglaudų vaikų į gatves išmėtymas, švietime ir kultūros organizacijų ar labdarinių draugijų draskymas, lietuvių mokytojų, dvasiškių, mokinių ir kitų visuomenės švietėjų areštavimas, kalinimas ir kiti nežmoniški persekiojimo būdai kiekviena lietuvių tautiniame judėjime.

3) Toliau, nutarėm šį pareiškimą mūsų pavergtiems broliams — Vilniaus ir kitų pavergtų Lietuvos kraštų lietuviams pasiųsti per Vilniui Vaduoti Sąjungos Centro Valdybą Kaune ir taip pat paskelbt Lietuvos ir Amerikos lietuvių spaudoje.

Kazys Vilniškis
Susirinkimo Pirmininkas
P. Bukšnaitis
Susirinkimo Sekretorius

New Britain, Conn.

SPALIO 9-TA DIENA

Vilniaus Vaduoti skyrius bendrai su šv. Andriejaus parapija rengia 13 metų sukaktuvių kai grobikai lenkai užėmė mūsų sostinę Vilnių. Bus pagerbti sykiu ir žuvusieji mūsų lakunai Darius ir Girėnas. Kalbėtojai yra pakviesti kleb. kun. J. Ambotas iš Hartford, Conn., ir leit. lakunas P. Makrošius iš Jersey City, N. J.

Bus suvaidintas teatras — "Varpininkas" po vadovyste prof. J. Ališausko. Dainų programa išpildys šv. Cicilijos bažnytinis choras. Tas viskas įvyks spalio 22 d., 7:30 val. vakare, Lietuvių Svetainėje, Park Street. Nellie Jurkiuniute

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVĖJE ATLEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

STOVYLA "PERGALĖ" YALE UNIVERSITETE

Edward Field Sanford, Jr. baigia lįpdyti stovylą "Pergalė" kuri bus pastatyta virš durų, naujo Payne Whitney gimnazijoje Yale universitete. Stovyla yra virš aštuonių pėdų aukštumo ir simbolizuoja fiziską stiprumą, blaivybę pergalėje ir amerikonišką jaunuoį.

Kviečia draugijų atstovų ir pavienių Vilniui Vaduoti Sąjungos Komitetas. Z. Jankauskas, rašt.

Gardner, Mass.

KEDŽIŲ MIESTAS
Šių metų Naujos Anglijos rakanų ekspozicijoje Bostone dalyvavo viso 150 atskiros rakanų dirbtuvės — fabrikės. Jų tarpe vien iš Gardnerio buvo 15. Paprastai kalbant Gardneris ir yra Kedžių miestas — Chairtown. Deltogi ant gelžkelio stoties stovi pastatyta taip vadinant Didžiulę Kedę — "Largest Chair in the World." Pastarasis užrašas pilnai atvaizduoja Gardnerio tipiskumą bei geografskumą. Abelnai miesto gyventojų priskaitoma 16 — 17 tukst. Lietuvių, apie 300 asmenis. Kitaip sakant 50 — 60 šeimynos 200 pavienių. Amerikoj gimusių bus apie 200 asmenis.

MIESTO VARDAS
Miestas vardą gavo nuo Nepriklausomybės karininko Thomas Gardner, kuris buvo gimęs 1724 m., Cambridge, Mass. Š. Am. Neprik. kovos pirmosios dienos Provizionalis Kongresas 1775 m. Thomą Gardnerį nuskyrė Viešos Apsaugos nari. Tuomet Thomas Gardner 1775 m. Boston apielinkėj organizavo Neprik. gynėjus — karininkus. Kovoje su priešais ties Bunker Hill 1775 m. buvo sužeistas. Antro dienos mirė. 10 metų po jo mirties šią koloniją inkorporuojant buvo Thomas Gardner atmintas. Jo vardu Gardner kolonija uždėta ar inkorporuota 1785 m.

Gardner stovi 25 mylių nuo Worcesterio, 63 mylių nuo Bostono, 205 mylių nuo New Yorko, 768 mylių nuo Chicago. Arčiausiai lietuvių kolonija Athole, 15 mylių atstumo. Tai lyg Vabalnikas nuo Biržų. Lietuvos atėiviai didumoje yra nuo Biržų, Papilio Kvetkų, Suveinškie, Nem., Radviliškio parapijų žmonės. Iš jų nekurių protestonai kalvynai. Tai vis Lietuvos išėiviai...

AM. GIMUSIEJI LIETUVIAI
Skaitydami Amerikoj gimusę lietuvių pralenkia atėivius. Mat Am. gim. yra apie 200 asmenis, o Liet. apie 175 asmenis. Tokia buklė ar skaitlinė matoma ir kitose kolonijose. Apie tai tvirtai liudija paskutinis valdžios gyventojų surašas, kuris pilnai parodo kad Am. gim. lietuvių pralenkė atėivius. Mat atėivių Lietuvoj gimusių buvo 15-tame cenze, 1930 m., 193,606 asmenis. O Amerikoj gimusių 245,589 asmenis. Viso 439,195 lietuvių.

Am. gim. lietuvių gyvumas. Rasimavičiaus sunus advokatas Harasimavičius, Gardnerio advokata. Miko Petrausko sunus, R. K. kunigas Lowely airiams kunigauja. Aismano sunus apietiekorius Bostone. Rasimavičius antrasai jau daktaras.

Juodačio suns šiemet taps inžinierium. 7 — 8 Am. gim. lietuvių, kaip Nalivaikiutė, Juodačiutė, Aišmanitė ir kitos yra slaugės — nurses, sulig Heywoods memorial ligonbučio pamokų yra gavę diplomus. P-lė Stružaitė studijavus Bostono universiteto biznio vadovybę, dabar knygvėdė Florence Stove Co.

Šiemet F. Balčiūno dukterė, Lily

Balčiūnaitė ir Leda Butkaitė, Simmondso kolegijoje, Bostone mokynasi. Pažerūtė, Jonaičiutė ir kitos mokynasi Becker kolegijoje, Worcester. Dabar matome, kad Gardnerio Am. gim. jaunimas progresuoja.

Iš atėivių ar Liet. gim. lietuvių Amerikos lietuvių publicistikoje girdėti Gardneriečiai: M. Stakėnas, Jamininkas Klinga, Petras Aukštikalnis ir Teodoras Kučinskas.

Lietuvių užsiėmimai ar darbus. Dirba sau rakanų ar kedžių dirbtuvėse. Bartkus ir Baublys užlaiko barbernes. Jonas Kučinskas ir Stasiškis graforai. St. Misevičia užlaiko biljard. nę ir p. Deveikis didelį gasolino stotį. M. S.

Hartford, Conn.

Žinėlės iš VVS. skyriaus veikimo. Bus naujas Vilniaus pasų ir ženklelių vėjus ir spektaklis.

Pavyzdingas VVS skyriaus narių veikimas jau prasidėjo. Gražiai paminėta Vilniaus Gedulos diena, dabar VVS skyriai nariai ruošiasi prie naujų darbų — vėjus platinimui Vilniaus pasų ir ženklelių, rinkimui prenumeratų "Musų Vilnius" žurnalui. Taipgi nutarė pastarame susirinkime rengti gražų vakarą, sudaryti įvairių programų su spektakliu. Tapo išrinktos dvi komisijos, viena jų Vilniaus pasų vėjus surengimui susideda iš: gerb. veikėjų p-lių Juzės Penkauskaitės ir E. Povilaitytės, p. A. Žalonieneš, V. M. Čekanausko, J. Bernoto ir S. Piktornos; kita komisija surengimui vakaro su spektakliu susideda iš: p-lių Penkauskaitės, Povilaitytės, Čekanausko ir Bernoto.

LAISKAS NUO ATSTOVO BALUCIO

Gautas laiškas nuo Lietuvos atstovo Washingtono p. B. K. Balučio, kuriame jis dėkavoja VVS skyriaus nariams už jų rupestingumą liet. tautos reikalais, ypatingai atšakydamas į VVS skyriaus narių kam pateiktą prašymą ištirti gen. Tado Kosčiūškos tautybės kilmės istoriją ir surinkti faktais vaduojantis išaiškinti J. Amer. Val. vyriausybei per Valstybės departamentą Gen. T. Kosčiūškos tautybę. Žodžiu, atitaisyti istorinę klaidą, nutraukti lenkišką maską Kosčiūškai lenkų uždėta. Bet gerb. atst. Baltutis, nurodo, kad jam neparanku tokį darbą atlikti, kad tai ne jo užduotis ir ne Lietuvos valstybės. Jis siūlo kitokias priemones išaiškinimui Kosčiūškos tautybės; žodžiu, palieka tą reikalą lietuvių visuomenėi ir istorikams išspręsti bei atlikti. Jo laiško turinys gana ilgas ir įdomus.

UKRAINEČIAI MINĖS NEPRIKLAUSOMYBĖS DIENĄ

Teko patirti, kad vietos ukrainiečiai rengiasi minėti savo nepasekmingos nepriklausomybės dienos paskelbimo sukaktuves. Kvies lietuvius dalyvauti, kalbės liet. atst. kun. J. Ambotas ir V. M. Čekanauskas. Vietos lietuvių ir ukrainiečių palaiko labai glaudžius santykius ir bendradarbiavimą. Jei kitose kolonijose būtų išvystyta tokia lietuvių su ukrainiečių vienybė, tai šių tautų unija gyvai pasireikštų ir bendra akcija prieš bėndrus neprietelius lenkus.

VVS. SKYRIAUS NARIAI LOŠIA SVARBIĄ ROLĖ HARTFORDE

Iš paskutinio VVS skyr. narių susirinkimo teko patirti, kad jie pasiryžė aktualiskai veikti. Nutarta pasiūsti padėkos laiškaikun. S. J. Vembrei ir Westfield, Mass. už gražią prakalbą; taipgi vietos ukrainiečiams ir p. Kaunietienei surengusiai užkandžius lošėjams bei padėkavoiti kitiems darbu ar kitokia parama prie surengimo VVS. gražaus vakaro Vilniaus gėdulos dienos paminėjimui. Iniciatyvos ir gerų norų netrūksta. Butų pagėdaujama matyti ir kitų kolonijų VVS skyrių panašų veikimą.

VVS. skyriaus komiteto nariai žada pasiūsti pasveikinimą VVS. skyrių atstovų suvažiavimui į Lietuvą, kuris įvyks už kelių dienų. Geras sumanymas. Garbė Hartfordo lietuviams ir jų draugijoms prisidėjusioms prie bėndro Vilniaus vadavimo darbo. "A. L." Koresp. M.

LIETUVIAI! SKAITYKIT IR PLATINKIT AMERIKOS LIETUVI

Buk Sveikas

Rašo Dr. Kaz. mieras S. Michalski
15 Vernon Street Worcester, Mass.

KOSULIAI

Kosėjimas yra iškvėpavimo pastanga, kurios priežastis yra koks atgal veikias erzinimas. Kiekvienas sutiks su manim, kad niekas negali duot jums gero patarimo, iki nepasakysi savo kosulio priežasties, arba juo nudugnios ir tobulos istorijos kas link jusų ligos. Taipgi partartina atsargumo ir rupestingumo dėliai turēt fiziškas tyrimėjimus.

Mes žinome daug nekaltų kosulio aukų, kurios užmokėjo savo gyvastimi arba tapo ligoniais per visą savo amžių, todėl, kad jie manė, jog kosulys yra paprastas persišaldymas arba kas nors nesvarbaus, apie kurį neužsimoka rūpintis, esą, pats išnyks. Paprastai toki klausia patarimo nuo savo kaimyno arba nueina į vaistinę nusipirkt kokių plačiai paskelbtų vaistų nuo kosėjimo, kurie stebuklus daro ir išgydo visokius kosulius.

Man labai malonu, kad turiu progą per šį laikraštį išreikšti savo teisingą nuomonę kas link įvairių kosulių ir tuo pačiu laiku pagelbēt tiems, kurie skaito mano straipsnius šiame laikraštyje. Šiuose straipsniuose aš aprašysiu visas padėtis, kurios yra kosulio priežastimi žmoguje. Taigi galėsite nuspręsti pats sau ir tada nemėginsite savo kosulį ar savo draugo kosulį išgydyti, duodamas sau arba

jam savo nuoširdų patarimą, kurs galų gale gali būti pavojingiausias ir neatleistinas.

Kosulio priežastys yra sekančios: dulkių ar kokių kenksmingų dūmų įkvėpavimas; dujų įkvėpavimas; gerklinių išsišakojimų uždegimas, kroniškas ir aštrus; kokliušas; gerklės kataras; bronchialinis plaučių uždegimas; emphysema arba oro cėlių išsiplėtimas plaučiuose; psididinis kaklo gilės; nervų ligos arba isterija; adenoidai; plaučių skaudulys; įvairių rusių plaučių džiova; tymai; nosies sloga; šonkaulių sulaužymas; aštrus krutinės plėvės uždegimas; širdies ligos; plaučių vėžys; ir daug kitų ligų.

Šiame laikraštyje aš kas savaitę aprašysiu apie skirtingas, kosulių formas ar rusis.

Mūsų Skaitytojų Žiniai

Mes norime prisimint gerb. savo skaitytojams, kad paskutinėmis dienomis Amerikos Lietuvių administracija išsuntinėjo paraginimus del pasinaujinimo prenumeratos už Amerikos Lietuvi. Paraginimai buvo išsuntinėti ir tiems mūsų rėmėjams, kurie Amerikos Lietuvi turi užrašę savo giminaičiams, Lietuvoje gyvenantiems. Ypačtingai siuntinėjimas laikraščio Lietuvoje mums brangiai atsieina, todėl prašytumėm veikiai pasinaujint, kad galėtumėm jiems siuntinēt be sutrukdymo.

Vasaros laiku, paprastai spaudos biznis sumažėja, o išlaidos laikraščio išleidinėjimui pasilieka tos pačios. Todel, ypatingai šiuo momentu atsikreipiame į tuos savo skaitytojus, kurių prenumeratos yra pasibaigę, tuojau pasinaujint ir gaut mūsų vieną kitą naują skaitytoją.

Am. Lietuvio Adm.

LIETUVŲ

Reguliariai Išplaukimai
Smagi Kelionė
Žemos Kainos

DU KALĖDŲ SVENČIŲ IŠPLAUKIMAI:
"United States" .. Lapkričio 25
"Frederik VIII" .. Gruodžio 9

Išplaukimų surašą 1934 metams, kainas ir kitas informacijas suteikia agentai arba ofisas

SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE

248 Washington St. — Boston

"BALTASIS SVEDŲ LAIVYNAS"
Greita kelionė į Lietuvą per Svediją.
Laivai išplaukia iš New Yorko Pier 97, gale W. 57th St.,

— 0 —
KUNGSBOLM Spalio 24
DROTTNINGHOLM Spalio 31
x) DROTTNINGHOLM Lapkr. 29
x) GRIPSHOLM Gruodžio 9
x) KALĖDŲ Ekskursija į LIETUVĄ

Dideli, balti ir gulbės laivai. Erdvis ir gerai ventiliuoti kambariai. Kelionėje: judomi paveikslai, koncertai ir šokiai. Keliaujant "Baltuoju Svedų Laivynu", kelionės buna per trumpa.

— 0 —
Kreipkit į vietinį agentą, arba: SWEDISH AMERICAN LINE 10 STATE ST. — BOSTON, MASS.

7 DIENOMIS Į LIETUVĄ POPULIARIAIS, GREITAI LAIVAIS

Specialiai traukiniai stovinti šalimais garlaivio Bremerhavene, užtikrina labai patogią kelionę į LIETUVĄ GREIČIAUSIAIS KELIAIS Į TĖVYNĖ

Informacijų klauskite pas vietinius agentus, arba

BREMEN • EUROPA

NORTH GERMAN LLOYD

252 BOYLSTON ST., BOSTON

JAUNIMO SKYRIUS

JAUNIMAS IR SVAIGALAI

Daug šiuo klausimu buvo rašyta laikraščiuose, bet dar nereiškia, kad atvirą žaidimą turėtumėm pamiršti jos negydydami. Priešingai, tiksliai atydziai gydoma ir gerai prižiurima žaizda iš lengvo pradės gyti. Taigi, bus pravartu keletą žodžių tarti šiuo tokiu svarbiu jaunomenei reikalu.

Gyvenimo aplinkybės paprastai padaro daugiau ar mažiau įtakos žmonių pažiūroms ir veiksams. Praėjusio didžiojo karo žiaurios aplinkybės supurtė visą pasaulį, neaplenkdamas nė lietuvių. Girtavimas ir nešvarios smarkiau ir atviriau ima reikštis. Nekalbėsiu čia apie svaigalų kenksmingumą organizmui, apie pasėkamas senatvėje ir įtaką žmogaus darbingumui ir protui. Apie tai, beabejo, ne kartą esam visi girdėję. Čia norim dalyką pažvelgti iš kitos pusės. Daug kas iš mūsų ligi šiol vis dar neįstengiam suprasti, kas kenkia mūsų darbo sąžiningumui, kodėl mums prikišamas apsilaidimas. Pažvelkime į statistikos davinius ir pamatysime, kad šių dienų kriminalinės bylos, ištvirkimas, vagystės ir t.t., daugumoje įvyksta dėl girtavimo. Reikia tik žvilgtelėti, matysim kaip jaunimas gesina savyje tą šventą gyvumo židinį ir dideliais žingsniais eina į gyvuosius kapus.

Kartą Alfonsas, Arogovo ir Cicilijos karalius paklaus-

tas, kodėl jis negeria vyno, atsakė: "aš žinau, bet tie tik vartoja, kurie nežino, kad vynas aptemdo protą ir, kad šis apgaulingas, be saiko vartojamas gėrimas užgesina dvasios ugnį ir sielos energiją: Tai yra karaliaus Alfonso žodžiai. Ar neturėtume ir mes jaunieji tą patį pasakyti apie svaigalus. Kas tada laukia mūsų tautos, jeigu jaunomene — vienintėlė jos ateitis ir viltis — pradeda girtauti.

Nors ir retai pradėjęs svaigintis, pats nepajusi, kaip pasinersi svaigalų juroje, iš kurios išbristi jau daug sunkiau. "Pripratimas — antras prigimimas", sako patarlė. Viena, antrą kartą pasidavus linksmai kompanijai, ilgainiui susilaikyti atrodo visai neįmanoma. Žmogaus valios pajėgos pradeda silpnėti, ir jis neįstengia pakilti aukščiau šios žemės purvo.

Paimkime pavyzdį tiesiog iš gyvenimo. Ne vienas, yra skaitęs kituose laikraščiuose įvairiausių pasižadėjimų nevertoti svaigalų ir sumokėti tiems, kurie tai pastebės. Štai ką reiškia įpratimas. Vadinasi, žmogus tiek įpratęs svaigintis, kad net prieš savo norą negali nuo to atsisakyti. Teisingai yra kažkas pasakęs "Lengviau nugalėti kito stiprumas, kaip savo silpnumą". Tokius reiškinis reiktų sveikinti ir džiaugtis jais, nes jie kaip tik parodo, kad mūsų tarpe atsiranda vis daugiau ir daugiau susi-

pratusių žmonių, kurie pramerkė akis, pastebėjo savo klaidą ir deda visas pastangas pasitaisyti.

Mes turim gerai pažinti svaiginimosi išdavus, kad tuo ne tik sustiprėtume prieš tą pagundą, bet savo pavyzdžiu, darbu ir žodžiu paveiktume ir kitus. Argi turime atsilikti nuo visų kulturingų šalių jaunimo, kur taip aktingai su tuo kovojama? Kiekvienam būtina žinoti, kad svaigalai yra įvairiausių nedorybių šaltinis. Ne vienas, manau, girdėjo atsitikimų, kad per svaigalus, vienas ar kitas nustojo žmonių pasitikėjimo, nustojo gero vardo, tarnybos, išieškojo svetimus pinigų ir galų gale atsidūrė kalėjime.

Svaigalai ardo šeimos laimę ir žudo jos narius. Turime nemažai pavyzdžių iš nelaimingų girtuoklių šeimų likimo. Ar daug rasime mergaičių, kurios panorėtų busimą savo vyrą turėti girtuoklį? Ar gali visa prageriantis vyras išlaikyti šeimą ir įnešti jom linksnumo ir pasitenkinimo. Aišku — ne. Girtuoklių šeimas lydi vargas ir ašaros.

Tautoje išgalęję svaigalai, kaip rodo istorijos patirimas, žudo tautas, naikina jas ir priverčia užleisti vietą doresnei visuomenei. Kas pražudė galingą Romos ir graikų valstybes, su tokia aukšta kultūra, jei ne svaigalai su visomis jų išdavomis — ištvirkimu ir t.t.?

Gerias žmogus ne tik kad visur sutinkamas su nepasitikėjimu, bet su juo tiesiog nesiskaitoma. Ar daug rasim viršininkų, kurie norėtų savo tarnautojus girtuoklius? Juk nepasaptis, kad ieškant tarnybos beveik visur reikalaujama atestacijos su pažymėjimu apie blaivumą. Kaip gali žmogus sąžiningai eiti pareigas ir gerai atlikti darbą, budamas beveik visada apsvaigęs ir tik retkarčiais sveiko proto. Aišku savaime, kad tokiu žmogumi kiekvienas, kaip galint greičiau, stengiasi nusikratyti.

Mūsų tauta yra maža. Mūsų gyvenime daug greičiau atsilieps ir bus pastebimas vienas ar kitas nenormalumas. Tad ar galime mes, kurie šiandien jaunime, kurie budime tautos rytojaus sargyboje, būti apsvaigę ir puną gyvi lavonai? Ar skaitysis kas su merdinciomis silpnomis butybėmis? Aišku ne. Mes turime būti laisvi nuo šio biaraus papročio. Vienas garsus žmogus pasakė, kad: "Laisvas yra ne tas, kurį norai valdo, bet tas, kuris pats savo norams viešpatauja, arba nepripažįsta savo geidulių diktatūros".

Todel, jei mūsų širdyse yra bent kiek meilės savo tautai, jei mums nors truputį rūpi mūsų šeimų ir naujosios kartos likimas — storkim kovon su svaigalais. Ne kitus raginti blaivėti, bet tą darbą patys nuo savęs pradėkim. To iš mūsų reikalauja pareiga. M. L. J.

NAUJI DARIAUS-GIRENO REKORDAI

KAP. S. DARIUS

Ką tik Victor Kompanija išleido nepaprastus Dariaus Girėno rekordus, Lietuvos vėliavos spalvos. Vieno rekordą pusėj stovi Darius-Girėnas su savo orlaiviu, o kitoj rekordą pusėj jau jų laidotuvės Kaune.

Dariaus-Girėno atminčiai į rekordą įdainavo St. Rimkus, baritonas. Antrą pusėj rekordą įdainuota dueto — Kareivėliai.

Apart rekordų, daugiausia Victor Kompanija specializuojasi su Radio. Dabar ką-tik išėjo naujas fonografo modelis, kuriame yra sykiu Radio ir Grafafonas. Tai yra praktiškiausias padaras Radio markete.

KAINA \$49.95

LAKUNAS S. GIRENAS

Model R-22-S

RCA Victor Radio

Visos reguliarškos programos aiškiai girdėt per šį 5 lempučių AC/DC. Balsas labai gražus, garsus jei norima, ir aiškus. Išdirbtas iš brangaus medžio, panašus į retą senovišką brangenybių dėžę.

Kaina \$24.75 su Viskuo

Kreipkitės

Amerikos Lietuvis

14 Vernon St.

Worcester, Mass.

Lietuvių Aviacija Diena Pavyko

Dariaus Girėno Paminklo Fondas Didėja

Spalių m. 8 d. Chicagoje buvo surengta Lietuvių Aviacijos diena, kuria rengė Chicago Liet. Aeroklubas, padedant Dariaus-Girėno paminklo statymo komitetui. Suvažiavo didžiulė minia žmonių — ne tik čikagiečių, bet ir iš kitų kolonijų. Visuomenė brangina savo didvyrių atminimą. Tvarką palaikė Amer. Legijono Dariaus-Girėno posto veteranai (apie 35). Bet vis dėlto jiems buvo per sunku sukontroliuoti atvažiuojančius automobilius, kurie buvo sustatyti ilgomis eilėmis. Labai daug automobilių sustodavo tose vietose, kur nebuvo kontrolės, žmonės išlipdavo ir be įžangos tikėtai eidavo į aeroportą; automobilio valdytojas nuvažiuodavo į automobilį sustatymo vieta ir smokėdavo įžangą tik už save viena. Gaila, kad net labai daug žmonių taip elgėsi. Legijonariai 4 val. pp. buvo suskaičiavę 5000 automobilių! Tad vidutiniškai skaičiuojant po 4 keleivius kiekvienam automobiliui, tikrai atsilankė apie 20.000 žm. Be to, keli autobusai nuolat vežiojo keleivius. Tik, deja, įžangos tikietus nusipirko tik 2180 asmenų. Tai bus pamoka ateičiai.

Kadangi daugiausia žmonių suvažiavo tik apie 3 v. pp., tai programa buvo vėliau pradėta. Įvairius pavojingus ir drąsius trikus ore su lėktuvais darė A. Vydžius, A. Mackevičius ir Slobberg'as. Visi žiurovai labai gerėjosi drąsiais mūsų lakunais, kurie pavojingą savo darbą padangėje aukoję didvyriams Atlanto nugalėtojams Dariui ir Girėnui. Kadangi lėktuvai (3 šeš'avičiai ir keli trivičiai) turėjo daug darbo (keleivius vežiojo), tad juos buvo sunku atitraukti nuo to darbo kitiems programos dalykams. Be to, sugedo garsialkabis; tik Peoples Furn. Co. vadų (J. Nekrošio ir Kalinausko) ir radijo specialisto Zvirb'o dėka buvo atgabentas iš miesto kitas garsialkabis. Tos visos priežastys labai sutrukdė programą. Apie Darių ir Girėną kalbėjo konsulas A. Kalvaitis, inž. B. Šimokaitis, kap. P. Jurgėla ir "Lituaniškos" mechanikos inž. V. Jesulaitis, o Vilniaus reikalų — "Draugo" red. L. Šimutis ir kap. P. Jurgėla, kuris buvo ir pranešėjas. Vilniaus reikalais priimta rezoliucija, kuria patiekė L. Šimutis.

Pavakarį iš 2600 pėdu aukščio su parašytu išsoko J. Vaišvilas ir paskiau J. Pajodytė, kuri publikos pageidavimu pavadinta Vakarinė žvaigždė. Pirmasis šoko jau kelintą kartą, o drąsio-

ji mūsų lietuvių (Vyčių organizacijos narė) pirmą kartą. Abu yra susipratę lietuviai L. Aeroklubo nariai ir savo žygi aukojko Dariui ir Girėnui. Drąsuoel nusileido į kornų daržą ir truputį išnarino savo kojytę. Visi apgailėstavo, pareiškė jai nuosirdžią užuojautą ir džiaugsmingai sveikino abu parašutintinkus. Noriu priminti, kad Julija Pajodytė yra pirmoji lietuvių, išsokusi iš lėktuvo su parašutu! Ja didžiulės ne tik Am. liet. vyčių org-ja, bet ir vis mūsų tauta. Garbė jai! Jonas Vaišvilas labai gailėjosi, kad del laiko stokos (saulei nusileidus) nesuskubo parodyti savo drąsumą ir gabumus ant liekiančio lėktuvo sparnų ir ant lėktuvo ratų ašies, nors kai kuriuos pavojingiausių trikus daryti jam neleido aviacijos inspektorius. Visą aviacijos programą rengė Liet. Aeroklubas, kuris ir tvarkė tą programą. Šis klubas emė pajamas už skraidymą ir iš to turėjo atlyginti lakunams, 50 dol. už aeroportu naudojimą, 150 dol. už apdraudą ir 30 dol. už parašutų skolinimą. Tad aeroklubas pelno, rodos, ir negavo, apyskaitą paskelbs visuomenei.

Dariaus-Girėno paminklo stat. komiteto posėdy (spalių m. 10 d.) buvo paskelbta apyskaita. Pasirodo, kad iš minėtos Liet. Aviacijos Dienos gauta pajamų: už įžangos tikietus \$545.00, už lakunų fotografijas \$86.00, už "Lituaniškos" modelį \$59.40, iš bufielo \$170.03, kom'iso iš Am. Legijono ženkliukų pardavinėjimo \$2.00 — iš viso \$862.43. Išlaidos: už beno skraidymą sumokėta \$12.00, tvarkos prižiūrėtojams (ne k-to nariams) ir ne legijonieriams) \$20.00, už 100 ženkliukų pagaminimą tvarkdrams \$5.61, už 172 fotografijų (lakunų) pagaminimą \$18.92, už 5000 įžangos tikietų spausdinimą \$13.75, — iš viso \$70.28. Tad iš Aviac. Dienos pelno paminklui gauta \$792.15. Tai yra daugiau, negu pernai iš Aviac. Dienos Dariaus-Girėno skridimo nauda.

Fonde buvo \$443.40. Tuo budu, Dariaus-Girėno paminklo fonde dabar yra iš viso \$1235.55. Be to, fondui dar priklauso keli šimtai dol. už lakunų fotografijas, kurios platinamos įvairiose kolonijose.

Tad fondas pamažu auga. Jį žymiai padidins komiteto rengiamoji vieša rinkliava spalių 28 d. I tą didį ir kilnų darbą nuosirdžiai kviečiami visi lietuviai, kas tik brangina Dariaus ir Girėno žygi. P. Jurgėla, K-to sekr.

LIETUVIAI! SKAITYKITE ir PLATINKITE AMERIKOS LIETUVIS

Naudokitės Proga!

"AMERIKOS LIETUVIS" ir LIETUVĄ TIK \$2.

Kurie turi užrašę į Lietuvą "Amerikos Lietuvių" ir jau jų prenumerata yra išsiųstus — prašom panaujint. Taipgi nurėtume paprašyt ir pačių Lietuvos skaitytojų atsikreipt į savo giminačius Amerikoje gyvenančius, kad jie iš naujo panaujintų arba užrašytų Amerikos Lietuvių.

Amerikos Lietuvis prenumeratos kaina Suv. Valstijoje \$1.50 Užrubežy—Lietuvoje \$2.00.

Dabar pabrangėjęs į užrubežį laikraščio persiuntimo kainai, ilgai už dyką siuntinėt negalėsime. Ir kad nereiktų laikraščio persiuntinėjimo sustabdyt, prašome pasikubint jį atnaujint.

AMERIKOS LIETUVIS 14 Vernon St. Worcester, Mass.

Leonas Kondrotas

Mėsos ir Kity Valgomųjų Daigtų Krautuvė 1529 So. 2nd Gatvės PHILADELPHIA, PA.

Lietuviška Užėiga

Geras Alus ir Kvepianti Cigarai O. Brooks 504 Washington Blvd. BALTIMORE, MD.

Liberty Meat Market

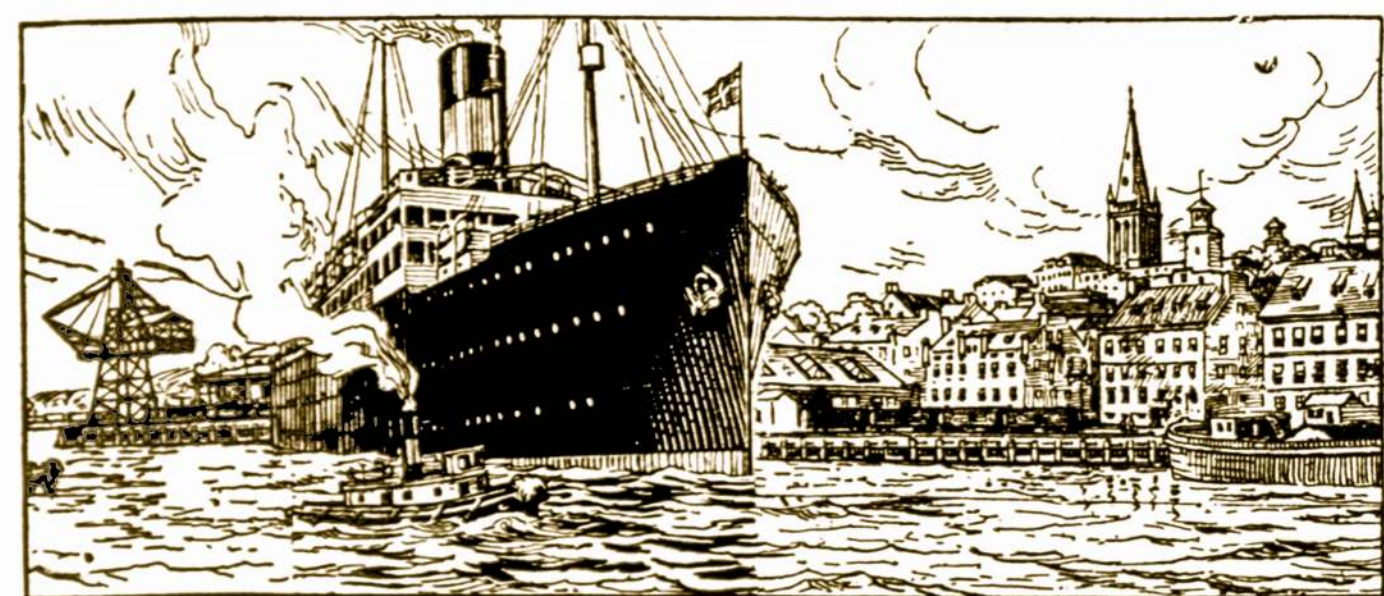
Geriausios Rušies Valgomieji Daigtai 1231 North 12th Street PHILADELPHIA, PA.

Adolfas F. Stankus

LIETUVIS GRABORIUS 1023 Mt. Vernon Street Bell Tel. Poplar 7545 PHILADELPHIA, PA.

Išmokite Juoktis

40 mašinėle rašytų puslaksčių juokų iš viso pasaulio už vieną dolerį išsiųs: Rašytojas Arėjas Vitkauskas, Kaunas, Lithuania.

AMERIKOS LIETUVIO AGENTURA SIUNČIA PINIGUS

- ir -

PARDUODA LAIVAKORTES

į Visas Pasaulio Dalis

Prirengia Sugrįžimui Leidimus (Re-Entry Permits). Suieško Laivų Vardus, Kuriais Atkelia-vot Amerikon. Prirengia Pasportus, Vizas, Keliaujant į Bile Kuria Šali. Išaiškina Apstį Per-siuntimui Daiktų Lietuvon.

Žodžių sakant, kiekvienas keliauninkas, keliaujantis per Amerikos Lietuvis agenturą, buna aprupintas nuo namų iki namų.

Taipgi mes parupinam visokius palikimų bei paveldėjimo dokumentus su notaro antspauda ir Lietuvos Konsulato patikrinimu. Turėdami bile ką iš čia sužymėtų reikalų, kreipkitės į Amerikos Lietuvis agenturą, ji jums sąžiniškai visame kame patarnaus.

AMERIKOS LIETUVIO AGENTURA 14 Vernon Street — Worcester, Mass.

Amerikos Lietuvis,
The American Lithuanian Weekly
published every Thursday by
Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St.,
Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U.S. \$1.50
In Foreign Countries..... 2.00
Single copies 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išėina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V... \$1.50
Užsienio - Lietuvoje 2.00
Atskiri egzemplioriai 5 centai

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi būti apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

F. J. Bagočiaus Laiškas

**“AMERIKOS LIETUVIUI”
TRANSATLANTINIO SKRIDIMO REIKALU**

“Gerbiamieji, gavau prašymą iš Čikagos Transatlantinio lėkimo komiteto, kad worcesteriečiai ir bostoniečiai surengtų aviacijos dienas Janušauskui. Jis bus iš Detroito spalio 15, Philadelphia 22, Binghamtone 29. Mums duoda lapkr. 5 ir 12. Pasakykite Hartford ir New York.

“Manau, kad jums pranašiausia ir geriausia tuomi dalyku užsiimti, kaip bent kam kitam. Todėl tuojau sukviestis žymėnų vietos veikėjų ir nutarkeiti ką daryti, ir man kaip galint greit praneškit. Aš sušauksiu čionai Bostono Dariaus-Girėno komiteta, ir neabejojau, kad jie imsis darbo. Tuoj praneškit mums kuri diena, lapkr. 5 ar 12, būtų jums parankesnė?”

“Su geriausiais linkėjimais,
“Jusu,
“F. J. Bagočius”

Amerikos Lietuvis kaip ir gerb. F. J. Bagočius, tik gali prisimint Worcesterio Draugijų Dariaus-Girėno Aviacijos Dienos komitetui, kad jis sukviestu susirinkimą ir apkalbėtų naujai gimusį transatlantinio skridimo reikalą, kurį lakunas James-Janušauskas yra pasiryžęs atlikti. Tačiau tą prisiminimą darome ne be pastabos.

Mes reikalaujame, kad į šį antrą transatlantinį skridimo komitetą įeity visų sriovių atstovai, o ne vienos kokios kripties žmonės. Mes norime, kad Antro Transatlantinio skridimo sandvarką būtų panaši į Dariaus-Girėno komiteto sandvarką. Taip, kad visi lietuviai galėtų bendrai dalyvaut ir paremti tą garbingą kaip Amerikos Lietuviams taip ir Lietuvos Lietuviams transatlantinio skridimo darbą.

Tautininkai ir katalikai yra nepatenkinti dabartinio Čikagos Transatlantinio skridimo komiteto tvarka. Ji kvepia partysivikum. Gi šis, Transatlantinis skridimo reikalas negali but partysiviskas, jis turi but reiktinas visų lietuvių. Dariaus-Girėno skridimo komitetas buvo daugiau visuomeniskas, o ir tai sunkoka buvo sukelt reikalinga suma pinigų. Tačiau šis - Antras Transatlantinis skridimas turi but daug pasekmingesnis negu pirmasis. Sullg la k u n o James-Janušausko pareiškimo, kad tvarkingai prisirengt prie šio transatlantinio skridimo, reikalinga sukelt 15,000 dolerių. 15,000 dolerių del milijono čia gyvenančių lietuvių tai tik išeitų po pusantro (.01½ cento) kiekvienam. Tačiau partysiviskai dirbant vargiai ir tas bus galima atsiekt.

Todel jei mes norim, kad šis Antrasis Lituanicos Transatlantinis skridimas būtų pasekmingas, turim turēt sriovių komitetą, ir tik po tokio komiteto iniciatyva veikiant atsiesim šį savo tikslą.

Katalikiškoji Spauda Remia Transatlantinį Skridimą

Dabar pažvelgkime, ką rašo Vilnietis Transatlantinio skridimo reikalų katalikiškoje spaudoje: “Atsižvelgiant į chicagiečių ir vietinių socialistų arogantišką akciją, jų nenuosirdumą, intrigavimą, New Yorko komitetui teks veikt labai atsargiai. Kas “N-oms” davė teisę savo skridimą vadinti Dariaus-Girėno testamento vykdymu bei lėktuvą vadinti “Lituanica II”? Man rodos, kad Dariaus ir Girėno Skridimo komitetas gali indžionkšino budu uždrausti tą garbingą vardą vartoti.

“N-nų” sumanytas skridimas yra šališkas. Jei jos nori, kad plačioji visuomenė tą jų pradėtą darbą paremtų, tai pirmiausia turēt išsižadėti partysivisko komiteto ir bendrai su kita s sudaryti Amerikos lietuvių bendrą komitetą, atstovaujant visas mūsų grupes, išskyrus bolševikus...”

Truputis Apie Vokiečius

Jei norime arčiau pažint vokiečius, turim truputį pažvelgt atgal į vokiečių istorinę praeitį. Vokiečių tauta per amžius buvus karinga nebus kitokia ir dabar. Pradžioje 17-to šimtmečio Vokietija turėjo 24 milijonus gyventojų. Bet netrukus ji pradėjo karą su kitomis Europos valstybėmis, kuris tęsėsi per 30 metų, arba kuris pasibaigė 1648 metais. Per tą kariškų manevrų laikotarpi iš 24 milijonų vokiečių gyventojų teliko tik 4 milijonai. Tuo laiku Heidelbergo marketuose buvo įstatyta žmogiena apyvartoni. Poligamija (daugpatystė) buvo legalizuota. Ir rodos jau iš Vokietijos nieko nebuvo likę. — Tačiau križiaviškos vokiečių pastangos Vokietiją iš naujo atstatė, kad iš likusių 4 milijonų gyventojų, jie šiandien jau turi 65 milijonus.

Mat, prie Leipzigo ir Waterloo su vokišką pagelba Napoleono paeigos buvo sunaikintos. Paskui, 1864 metais į trumpą laiką pasekmingai Daniją supliekė. 1866 metais prusai pergali austrus, saksonus, bavarus ir vurtemburgus, ir galiau, 1870 metais ir francuzus. Tie vokiečių kariški pasisekimai davė jiems progą atsigriebt ir įsteigt Vokietijos Imperiją pirmininkaujant Prūsijai. Vokietijoje feudalizmas buvo užsilikęs iki pat Pasaulinės Karės. Šalį valdė Prūsijos aristokratai — visokie ekskaiseriai, kronprincai labai artisurišti su Vokietijos militarišku štabu ir progai pasitaikius, gali atsteigt Vokietijos monarkiją su hohenzollernais uriešaky.

Labai galimas daiktas, kad jei vokiečiai nebandys pažabot savo išėlusio nacionalizmo, ir “Deutschland Uber Alles” šukavimu, gali susilaukt sau skaudaus 17-to šimtmečio likimo. Alpha

KNYGA “DIEVE, PASIGALEK MUSU!”

P. Jurgėla prašo mus pranešiti, kad ši knyga (400 pusl.) jau pagaliau išspausdinta ir už vieno ar dviejų mėnesių pasieks visuomenę, o pirmiausia tos knygos prenumeratoriū. Knyga gražiai ir švariai išspausdinta, su tvirtais aparais.

NERIMTI SOCIALISTŲ ŽYGLAI

JAMES-JANUŠAUSKO SKRIDIMO PROJEKTE

Akivaizdoje reikšmingos naudos Lietuvai ir viso pasauliui lietuviams, kurią saulaukėme iš Dariaus ir Girėno skridimo per Atlantiką, mes beabejo visi sutiksime kad reikia palinkėti ir naujai pasirodžiusiam lietuviui lakunui James-Janušauskui geriausių pasekmių, jeigu jis skris į Lietuvą.

Bet galima kad šis Jameso skridimo projektas yra inspiruojamas visai kitokiais išrokavimais ir motyvais negu kad buvo Dariaus-Girėno skridimas. Dariaus-Girėno projektas buvo idealistinio pobudžio, — nieks ten nepasipinigo, niekas nemė sau algos iš suaukautų pinigų. Todel jis buvo sekmingai sufinansuotas, — už tai visi Dariaus ir Girėno rėmė, išskiriant socialistus, o jie gal but nerėmė Dariaus-Girėno projekto vien del to, kad nematė ten galimybių pasipinigauti. Bet kada Darius ir Girėnas savo atliktu darbu sukėlė upą lietuvių visuomenėje, tai socialistai pamatė progą pasipinigauti ir tą nepersergėtos visuomenės upą išnaudoti.

Mūsų didvyrių Dariaus ir Girėno entuziazmo uždegta visuomenė dar neturėjo progos sužinoti, kad šis antras skridimo projektas nėra rengiamas idealistiniais principais, bet yra rengiamas grynai biznio išrokavimais. Pažiūrėkime kaip:

1. Priešakyje James-Janušausko skridimo projekto stovi ne buris asmeniškai atsakomingu žmonių, bet korporacija. Socialistai žino kad korporacijai išnykus niekam nereikės asmeniškai atsakyti už jos finansinius reikalus. Kapitonas Darius niekad nebutų sutikęs panaikinti asmenišką atsakomybę skridimo fondo narių, kad skridimui nevykus suaukauti pinigai būtų grąžinami. Bet socialistams buvo pakeliui pasidengti save korporacija.

2. Sutverti korporaciją kainuoja pinigai. Tos išlaidos bus padengtos iš žmonių sudėtų aukų. Toliau, socialistų sutverta korporacija paims visas auksas ir surinktus pinigus savo globon ir iš jų mokės algą \$100 į mėnesį lakunui James-Janušauskui. Korporacijos narių tarpe randasi be darbo socialistų, kurie sutinka važiuoti per kolonijas organizuodami jose aviacijos dienas už \$40 į savaitę algos. Be abejo šitokios išlaidos gerai patuštins skridimo fondo kasą. Kapitonas Darius niekad nebutų daleidęs išmokėti šitokias išlaidas. Jo projekte aiškiai buvo pažymėta, kad skridimui nevykus visi surinkti pinigai bus grąžinami aukotojams. Tad algoms, kelionėms nebuvo vietos Kapt. Dariaus projekte. Bet socialistams nerupi atsakyti prieš visuomenę jeigu James-Janušausko skridimas

nevyktų. Jie apsisaugojo save, o ne visuomenę korporacijos priedanga.

3. Šios socialistų skridimo korporacijos priešakyje stovi iniciatoriai ir promotoriai garsios Kujolos-Bingolos korporacijos, jos narių tarpe randasi Rubo Bivės galvos. — Mes visi atsimenanme kaip žmonių pinigai sudėti tose sensacingose korporacijose sutirpo. Kapt. Darius nebutų tokių tipų priėmęs į skridimo komitetą.

Ir taip, socialistai nepaisydami šitų savo “ypatybių”, nepaisydami tų savo “bizniškų” išrokavimų, turi drąsos savo reklamoje minėti mūsų mirusių herojų vardus, užvadinti savo projekto orlaivį “Lituanica Antroji”, ir paremti visą savo biznį ant to ką Darius ir Girėnas sukūrė, išnaudodami žmonių patriotiskus jausmus pasipelnyti sau.

Tuo pačiu socialistai nori pakenkti Dariaus-Girėno paminklo fondui, ir tuo tikslu paleido begėdišką propagandą, kad buk Dariaus-Girėno komitetas nepriruošė Dariui-Girėnui tinkamą lėktuvą, bet išstumė juos su lekiiančiu grabu. Tai yra žemiausios rūšies melas. Socialistai žino kad “Lituanica” buvo pilnai tinkama, nes ji pergalėjo Atlantiko pavojus. Bet lai socialistai nemano, kad tokiais melais jie atitrauks minlas nuo mūsų tikrų herojų ir kad tokiu budu pakreips mūsų patriotišką visuomenę prie savo biznio.

Galima, kad gražus antro skridimo projektas papuolė į tokias purvinas rankas. Visuomenė ir spauda sužinojus šiuos faktus negalės remti antro skridimo fondo sukėlimą iki viršminėtos negražios ydos nebus atitaisytos.

Žinantis

Nuo Red. — Musų tikslu yra ne skaldyti transatlantinio skridimo, bet vienyti. Labai apgailėstaujam, kad antras transatlantinis skridimas neina taip sklandžiai kaip pirmas. Gal James-Janušauskas ir yra tuom žmogum, kuris Dariaus-Girėno New Yorkas-Kaunas skridimo kelionę tikrai užbaigtų, tačiau kaip atrodo, tai trunksta vienybės, kad tas garbingas mums lietuviams darbas būtų pasekmingai vykdomas.

Mes del to viso nesutartino veikimo kaltinam Antrosios Lituanicos veikėjus. Juos kaltinam, užtai, kad jie vieni griebiasi tą, jau kitų seniau sumanytą sumanytą vykdyt. Kodel negalėjo pasitart su Pirmosios Dariaus-Girėno Lituanicos komitetu, kuriam simpatizavo visi — ir Amerikos lietuviai ir visa Lietuva? Bet dabar rodos rengia tą skridimą kokia tai nepaprasta bendrovė, kurią atstovauja “Naujienuos”. Juk kaip iš praeities atsimenam, tai pačios “Naujienuos” ir “Keleivis” Dariaus-Girėno transatlantinį skridimą netik kad nerėmė, bet dar ignoravo jį. O dabar jau vieni nori visų Amerikos Lietuvių garbė sau pasisavint. Ar tai gražu?!

Mes norėtumem, kad James-Janušausko transatlantinis skridimas būtų visuomeniskas, bepartysiviskas, kad visi lietuviai jaustusi už savo pareigą tą skridimą paremt, taip lyginai kaip jie rėmė Dariaus-Girėno skridimą, tik tai s didesniu pasišventimu ir gilesniu įsitikinimu. Ir to vieningo darbo ir pasiryžimo mes galim lengvai pasiekti, jei mes vieningai veiksime.

PASIKALBĖJIMAS SU JANUŠKEVIČIU

KUR IR KĄ JANUŠKEVIČIUS FILMAVO. KOKIAS KOMPLIKACIJAS TURĖJO SU AUTOMOBILIU KELIAUJANT. KAIP ŽĄSYS IR LIETUVIŠKI ARKLI AI AUTOMOBILĮ SUTINKA

Lietuva gražus kraštas, malonu ir gera jame buti vasaros laiku. Bet šį metą vasara buvo gerokai šalta ir lietinga. Kuomet man pasitaikė Vilniuje buti, tai 7 dienas lietūs lijo ir buvo labai sunku prisitaikinti filmuoti. Tačiau buvo ir gražių kaitrių dienelių. Derlius Lietuvoje šį metą geras, tiktai vietomis ukiminkai nevaliojo javus bei šieną suimti giedrame ore, lietus daug blėdies padarė. Žodžiu, Amerikos turistui Lietuva negali nepatikti. Jos gamta, klimatas ir abelnai kraštas žavi žmogų. Atvykusiam iš moderniškos šalies į Lietuvą, kuri dar tebeturi daug senoviškumo ir primityviškumo, jos kontrastas nuo kitų šalių išskiria ją, galima ją atskirti nakties laiku. Tas viskas sudaro idomumą ir natūrališkumą — skirtumą Lietuvos nuo kitų kraštų.

MANO KELIONĖ AUTOMOBILIU

Birželio 14 dieną atvykom į Klaipėdą laivu Frederick VIII. Čia mus gražiai pasitiko Lietuvos Sautai ir pavaišino. Išbuvaui Klaipėdoje dvi dienas, aplankiau mažosios Lietuvos tėvelį, veteraną, lietuvių tautos veikėją gerb. Martyną Jankų jo 75 metų sukaktuves minint. Nufilmavau p. M. Jankų ir dalyvius — žymius veikėjus.

Klaipėda gražus miestas, tačiau lietuviškumas jame tebėra silpnas, daugiausia girdima vokiška kalba. Mokyklose dėstoma abi — lietuvių ir vokiečių kalbos. Klaipėdoje teko pastebėti hitleristų ir Hitlerio simpatikų — rudamarškinį. Abelnai, Klaipėda turi kur kas geresnį verslą budama Lietuvos uoste; pramonininkai gauna daugiau naudos iš praeivių, negu kad jie galėtų gauti Klaipėdai esant Vokietijos ribose. Bet nors ekonominė perspektyva klaipėdiečiai turi geresnę budami Lietuvos pilieciais, tačiau yra tokių, kurie dar tebesvajoja apie Prūsiją, o ne apie Lietuvą, kuri žada Klaipėdai ekonomišką išganyą. Gal laikui bėgant klaipėdiečiai susipras, bet dabar jų pažiūros labai naivios linkui Lietuvos.

HITLERISTAI VEDA PROPAGANDĄ

Adolfo Hitlerio apmokami agitatoriai ir skleidėjai veikia Klaipėdoje, jie išnaudoja visokius budus, idant įrodžius, kaip vietiniam, taip ir keleiviams, kad Klaipėda skursta budama Lietuvos uoste. Šį metą pastebėjau tokį dalyką: atvykus į Klaipėdą, pamačiau į uostą atėjusių burelių žmonių — prusai, hitleristai, apsiirengę prasčiausiomis sermėgomis, idant atrodytų suvargusiai žmonėms; tuli jų atrodė, tarsi su gramaru veidus nusitepę, kad parodžius praeiviui jų veido išblyškumą kaipo nedavalgiusio, skurdingo gyvenimo gyvenančio žmogaus. Hitleristai — šposininkai propagandistai pasirodo uoste su tokiu spektakliu tik tada, kaip laivai iš užsienio atvyksta, gavę progą skundžiasi ateiviams, kad jiems negera gyventi atplėstiems nuo Prūsijos. Tai politiška, ekonominė propaganda diskreditavimui Lietuvos, o Prūsijos patarnavimui.

KELIONĖ Į KAUNĄ

Po dviejų dienų išvykau į Kauną, skubėjau, nes tikėjais rasti Kaune žinių apie mūsų lakunų skridimą iš Amerikos į Lietuvą. Gi aš buvaui nusistatęs, kad turiu but pirmas juos sutikti ir nufilmuoti. Tatai pakeliui iš Klaipėdos į Kauną mažai laiko sugaišau filmavimui, nusprendžiau atgal filmavimui sugrįžt. Kelias neblogas automobilium keliauti linkui Kauno, neužilgo pasiečiau Kauną — laikiną sostinę Lietuvos.

Tai gražus miestas Kaunas, švarus, jo apielinkės gražios, automobiliu važiuojant galima visko daugiau pastebėti negu traukiniu važiuojant. Miestas prasideda slėny ir kyla į kalnus, gražų vaizdą sudaro iš tolo žiurint į riogšiančius bažnycios stiebūs.

Kauno gatvės švarios, tris kartus į dieną plaujamos. Čia atmosfera mieste kitokia negu kituose Lietuvos miestuose bei miesteliuose, tikrai panaši į Berlyno ar Paryžiaus, geresnė negu amerikoniškų miestų, kur dulkėmis ir geso dujomis žmones troškina. Gražus sodai, nutiesti juose cemento takeliai, malonu po juos vaikščioti. Namai daugiausia nauji ir gražūs, seni aptaisyti ir numaliavoti. Žodžiu, Kaunas dabar labai “slauanas”, jo piliečiai su pasididživimu sako: “Matai, mes jau susilyginom su kitų kraštų sostinėmis!” Tiesa, sanitariškumo, tvarkos ir daugelių kitų atžvilgių, sakyčiau, kad kauniečiai pralenkė kitų kraštų sostines. Ačiu gerb. Jonui Vileišiui, jis Kauno miestą, budamas burmistru, ne tiktai pertaisė, bet ir pagrąžino, o dabartinis burmistras vykdo toliau statybą ir sanitarijos bei tvarkos reikalus, gražina miestą.

Kaune sužinojau, kad mūsų lakunai dar tebėra Floyd Bennett aerodromoje New Yorke, laukia patogaus oro kelionei. Pabuves Kaune kelėta dienų, nufilmavęs miestą ir jo gražius vaizdus, Aero klubo iškilmes, Lietuvos aviacijos šventę; gale birželio mėn. išvykau į provinciją. Žodžiu, pradėjau aplinkui Lietuvą kelionę. Spaudos atstovai ir p. J. Makauskis pažadėjo man pranešti apie mūsų lakunus, kaip tik jie išlėks iš New Yorke aerodromos, kad aš galėčiau laiku pributi ir juos sutikti ir nufilmuoti.

KELIONĖ APLINK LIETUVĄ

Pradėjau nuo Kauno. Aplankiau Baptus, Juošvainius, Ariogalą, Raseinius, Šiluvą (Šidlavą, kur stebuklinga vieta randasi), Nemakščius, Kaltinėnus, Varnius, kur randasi politiškų kalinių koncentracijos garsioji stovykla, kurią įsteigė garsusis Lietuvos diktatorius, prof. Augustinas Voldemaras ir vėliau pats į tą “koncentracijos” vietales buvo patekęs. Nufilmavau Varnius ir visų miestų apielinkės vaizdus, judėjimą miestuose, kaimus, etc. Tu-

ŽODYNĖLIS

GREIČIAUSIA IŠMOKSI ANGLIŠKĄ KALBĄ

Turėdamas kišeninį žodynelį, sutaisyta pagal geriausį kalbamokslinį būdą be niekenų, pagelbos išmoksi kalbėt, skaityt ir rašyt. Kaina \$1.00

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon Street
Worcester, Mass.

“ATGAILA” – TRIJŲ AKTŲ TRAGEDIJA

Parašė J. STEPONAITIS — Mintis iš KUN. J. SPILMANO Apsakos: “A Victim to the Seal of Confession”

(Tąsa)

KUN. (nustebęs):—Lozerai! Ką tu čia veiki? Sakei išvažiuoju!

ZAKR.:—Dovanok, klebone, bet aš turiu su tamsta pasikalbėti.
KUN.:—Kas per reikalas? Tu visas išbales, nusigandęs.
ZAKR.:—Reikalas didelis. Su manim jau labai blogai. Aš noriu atlikti išpažintį.
KUN.:—Tas viskas gerai, bet gi ateik į bažnyčią, kaip reikia, kaip visi žmonės daro. Kodel gi taip slapčia?
ZAKR.:—Aš girdėjau, pats klebonas sakei, kad išpažintis yra laikoma slapybė ir net blogiausiam atsitikime neišduodama.
KUN.:—Taip, taip tikrai yra.
ZAKR.:—Aš tą noriu tikrai žinoti. Prašau išklausti mano išpažintį. Prašau tuojau, nes gyvas budamas nugrimsiu į pragarą!
KUN.:—Jei taip didelis reikalas, tai mano užduotis tuoj tą padaryti. (Dedasi stulą, sėdasi). — Klaukis. (Zakristijonas klaupiasi, neramus, dairosi, pirštus sukinėja, žiopčioj, akis mėto. Tuo tarpu kunigas sėdi ramiai, veidas pilnas dievotumo ir malonumo. Pagaliau zakristijonas pradeda sakyti savo nuodemes).
ZAKR.:—Papildžiau, papildžiau... (Pauza).
KUN.:—Ką papildei?
ZAKR.:—Labai didelę nuodemę. Bijau sakyti.
KUN.:—Ar papildei žmogžudystę?
ZAKR.:—Taip, taip! Aš, aš, — žmogžudys!
KUN.:—Labai sunki nuodemė...
ZAKR.:—Taip, taip, sunki... Nebark manęs, kunige, tikrai, tai dar pirmutinė mano gyvenime.
KUN.:—Ir kokios aplinkybės privertė tai daryti?
ZAKR.:—Pinigai, pinigai! Štai čia turiu pinigų glėbį, o ten anam kambary guli nudurta Braikienė!
KUN.:—Braikienę nužudei!
ZAKR.:—Bile ką bučiau nužudęs. Man taip pinigų reikia!
KUN.:—Tai yra mirtina nuodemė. Tačiau, jei gerai atliksi išpažintį, turėsi tikrą galimą už nuodemes, o taip pat, jei grąžinsi pavogtus pinigus, ir jei teismas šauks, stosi ir pasiaiškinsi, kad kartais nebutų apkaltintas nekaltas asmuo, — tai duosiu išrišimą, ir tikėk, Dievas dovanos. Juk Kristus ant kryžiaus mirė, kad išpirkti nusidėjėlius.
ZAKR.:—Ką, — aš turiu pasisakyti teismui, policijai? Aš jokių būdu to negaliu padaryti. Tai būtų man pačiam mirtis!
KUN.:—Reikia tai padaryti. Jei nepasizadėsi tai išpildyti, tai išpažintis nebus gera. Sakyk daugiau nuodemių.
ZAKR.:—Aš jokių kitų nuodemių neatsimenu ir, pagaliau, nepaisau. Man ši žmogžudystė nedavė ramumo, ir tik del jos norėjau atlikti išpažintį!
KUN.:—Šaukiu tave, sunau, prie Dievo! Atlik tikrai išpažintį ir busi ramus. O atsakyk prieš žmonių teismą, juk yra kur kas lengviau, negu prieš Dangiskąjį Teismą. O tai turėsi tai padaryti. Tad šaukiu prie išpažinties. Galvok, ką darai!
ZAKR.:—Nekalbėk apie teismus, nes proto neteksiu! (Pasiėmęs pinigus išbėga lauk. Kunigas klaupiasi prieš Nukryžiatotąjį ir karštai meldžiasi. Zuzana įbėgdama per kairiąsias duris šaukia ne savo balsu):
ZUZ.:—Gelbėkit, gelbėkit! Braikienė nudurta! Ji štai guli negyva. Gelbėkit!
KUN.:—Spiegimas nieko negelbės. Tik sušauksi žmones, policiją...
ZUZ.:—Ką daryti, ką daryti, klebone! Aš nesusivalda, aš... aš... ai, ai!
KUN.:—Žinau, žinau, persigandai...
ZUZ.:—Ką daryti, pasakyk, klebone! Aš... aš...
KUN.:—Ką gi darysi. Reikia pirmiausiai pranešti policijai.
ZUZ.:—Policijai! Oi, oi! Policijai... Žmogžudystė! (Išėina lauk. Tarpdury matosi nužudytos moters ranka ir dalis jos ru-

bu. Kunigas prisiartina ir žiuri. Pakelia akis į viršų ir patyliais meldžiasi. Pasikui, pasitraukdamas nuo durų kalba):

KUN.:—Galvažudį žinau, bet sužinojau per išpažintį... Ką dabar reikės pasakyti policijai, visuomenei, teismui?... Visi žino, kad zakristijonas neva išvažiuoęs. Ką daryti? Jie gali net mane patį kaltinti nužudyme. Ne, kaip bus taip, bet išpažinties paslaptį negaliu išduoti! Dievuli aukščiausias, pažvelk ant manęs šiame momente. Sustiprink mane... (Klaupiasi ir patylomis meldžiasi. Beldžia duris. Kunigas maldoje paskendęs negirdi. Atidaro duris ir įeina policijos viršininkas ir policistas).
VIRŠININKAS:—Nei įsileisti nenori.
POLICISTAS:—Kur gi jis benorės...
KUN.:—Tikrai, aš negirdėjau jums įeinant.
VIRŠ.:—Tur but suprانتat, kokių reikalų mes čia atėjome.
KUN.:—Tur buti tuo reikalu...
POL.:—Nenudavinėk nekaltu. Sakyk, kas atsitiko!
KUN.:—Kaip dabar jums sakyti, tai ir patys nežinau...
VIRŠ.:—Nesikarščiuk, aš vedu tardymą, ne tu!
POL.:—Kaipgi nesikarščiuoti, juk tai mano tikra sesuo!
KUN.:—Ar tai jau aš esu tardomas?... (Viršininkas ir policistas pasižiūri į vienas kitą).
VIRŠ.:—Papildyta žmogžudystė ir aš turiu viską nulikmeniška žinoti.
KUN.:—Nužudytoji tenai... (parodo į duris. Viršininkas ir policistas greitai prieina prie lavono ir apžiūrinėja. Kunigas eina prie kabančio ant sienos kryžiaus ir žiūrėdamas į jį tyliai meldžiasi).
VIRŠ.:—Papasakok, klebone, kas ir del ko Braikienę nužudė.
KUN.:—Del ko nužudė, tai galiu atsakyti, bet kas nužudė, tai negaliu atsakyti.
VIRŠ.:—Atsakyk klausimas, kuriuos gali.
KUN.:—Nužudė del pinigų.
VIRŠ.:—Del pinigų? Aš apie jos turtinumą niekuomet negirdėjau.
POL.:—Ir kodel ji turėtų būti užpulsta klebonijoj?
KUN.:—Aš daugiau apgailestauju, negu bile vienas iš jūsų, bet taip atsitiko.
VIRŠ.:—Reiškia, prisipažįsti, kad ji čia buvo atėjusi ir su ja kalbėjais?
KUN.:—Buvo atėjusi, perdaviau jai gerų žmonių suaukuotus pinigus ir labai gailiosis, kad negalėjau jos palydėti nors iki vartų. Tuomet gal nebūtų taip atsitikę.
VIRŠ.:—Kodel jos negalėjai palydėti?
KUN.:—Aš išėjau į kitą kambarį, paieškoti ką nors pinigų sudėti ir sugrįžęs jos jau neradau.
VIRŠ.:—Tad tuomi užsiginį žmogžudystės?
KUN.:—Jokiu būdu ir niekuomet taip negalėjau padaryti.
VIRŠ.:—Kas, tad, tamstos nuomone, galėjo tai padaryti?
KUN.:—Ne, ne! (Po trumpos pauzos). — Nežinau.
VIRŠ.:—Ar žinai, kad zakristijonas išvažiuoęs į kitą miestą nuo vakar dienos?
KUN.:—Taip, žinau. Zakristijonas prašėsi jį paliuosuoti kelioms dienoms. Ir taip pat aš jam daviau kelionei pinigų.
VIRŠ.:—Ar nuo to laiko zakristijonas nebuvo sugrįžęs?
KUN.:—(Po trumpos pauzos): — Tai, tai. Ne, ne!
VIRŠ.:—Tamsta į taip paprastus klausimus vilkini atsakymus. Kodel?
KUN.:—Yra daug dalykų, kurie man negalima atsakyti ir net negalima sakyti, kodel.
VIRŠ.:—Aš noriu sužinoti, kas nužudė Braikienę ir kad nereiktų įtarti nekaltų asmenų. Ar klebonas bijai keršto, kad bijai atsakyti į klausymus?
KUN.:—Ne, ne. Tas visai manęs negąsdina.

(Bus daugiau)

“Vienybė” Paliovus Ėjus

Ką Mes Tautininkai Turim Daryti?

“Vienybė” paliovus ėjus, komunistų spauda labai apsidžiaugė ir pasak jų: “darbininkai nieko daugiau nenustojo kaip tik vieno savo priešo”. Tai naivas komunistų pasakymas. Iš tokių galvų ko geresnio nebuvo galima nė tikėtis. Socialistų “Naujienos” atsiliepia kiek rimčiau, tačiau ir jos neiškentė ne atkalbėjusios savotiškas eiles pasmerkdamas jom nepatinkamus pirmiau prie “Vienybės” vairo stovėjusius asmenis ir pagaliau išreiškia neva apgailestavimą “Vienybės” žlugimu, pasidžiaugdamas, kad prie p. J. Tysliavos laikraštis buvęs švarus ir nieko “neužpuldinėdavęs”. Na, ir kurgi nesidžiaugt, nes tulą laiką “Vienybė” kovojo prieš socialistinės ir tautininkų spaudos antpuolius Amerikoje, ant Lietuvos valdžios, kuri pastarosiame kelią pražudyti Lietuvą del kurios laisvės Lietuvos sunai praliejo daug kraujo ir paaukavo tukstančius gyvasiū. Mums tautininkams labiausia gaila, kad “Vienybė”, keturiasdešimt septyniū metus išstarnavus lietuvių tautai, pagaliau paliovė ėjus; juo labiau gaila, kad “Vienybė” paliovė ėjusi kaip tik tuo laiku kada pasilijo iš savo tikrojo tautinio kelio į kairę — kas greičiausia ir buvo priežastis jos sustojimo. “Vienybė” paliovus ėjus, tautininkai paliko tik ant vieno laikraščio “Dirvos” kuri yra tik savaitraščiu ir jiem — tautininkam artimu “Amerikos Lietuvis”.

Pasilikus tautininkam tik dviems savaitraščiams, socialistam paliko atviras kelias puliti tautininkus ir klaidinti lietuvių visuomenę tuo savo nublukusiu socializmu, kuris priruošia dirvą akiai sufanatizėjusiems komunistams, kurie yra pasiryžę papludyti Lietuvos gyventojus kraujuose, kad ten įvedus komunistinę diktatūrą ir padarius komunistų vergais visus jos — Lietuvos gyventojus.
Akivaizdoje tų visų faktų, kyla klausimas, ką turime daryti, mes tautininkai dabar? Atsakymas yra tik vienas: visiem bendrai surėmus pečiais spiestis prie tų dviejų laikraščių, “Dirvos” ir “Amerikos Lietuvis” — kad juos padarius neperlaužiama tautininkų uola, kad jie galėtų ne tik atlaikyti visus priešų antpuolius, bet sutautinti lankymą savo skaitytojų ir juos vesti šviesiu tikroju tautiniu keliu, kad joks priešas neįstengtų iškreipti jį iš kelio.
Kalbėti apie padauginimą tautinės minties laikraščiu, jeigu aš neklystu, tai nebūtų išrokavimo. Jeigu mes negalėjome išlaikyti seniai gyvuojantį laikraštį “Vienybė”, kuris turėjo gerą būrį savo rėmėjų ir skaitytojų, tai kaip mes galėsime palaikyti naujai gimusį, kuris

SVEIKATOS SKYRIUS

Šį skyrių tvarko ir prižiūri AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJA

Rašo Dr. A. Petrika

Brooklyn, N. Y.

PERDIDELIO NUTUKIMO PAVOJAI

Washingtono federalės valdžios biuras, Visuomeninės Sveikatos Komisija (Public Health Service), neseniai paskelbė statistikos lentelę, kuri nurodo sudiktėjimo pavojus, ypatingai sunkiamus viduriavimo metuose. Savo statistiką kalbamoji komisija remia išgytu prityrimu su 3,000 ligonių, kuriuos ji studijavo per dvidešimtį metų (1908-1928).

Komisijos studija apėmė penkiolika skirtingų ligų. Tiktai viena džiova prielankiai reaguoją į sudiktėjimą ir šiek tiek plaučių išdegimas (pneumonija). Tos visos ligos griežtai neigia perdidelį storėjimą. Pavyzdžiu, organinės širdies ligose iš 100,000 žmonių, turinčių viršaus 45 metus amžiaus, miršta 253 tų, kurie sveria bent 50 svarų viršaus savo normalio svorio. Gi normalio svorio miršta tiktai 213 iš to paties skaičiaus; kurie sveria mažiau normalio svorio — tų miršta tiktai 161. Veik tą patį galima pasakyti apie cukraligę (diabetą), inkstų ligas, kepenų (jaktų) sukietėjimą — pageltimą (cirrhosis), smegenų kraujoplūdį, apopleksiją ir kitas ligas.
Kadangi širdies ligos ir cukraligė bene tiktai bus labiausiai išsiplatinę Amerikos žmonėse, tia apie jas kiek smulkmeniškiau pakalbėsime.
Širdies ligos. — Šių metų pradžioj išleistas Metropolitan Life Insurance Kompanijos statistikos biuletinas rodo, kad iš kiekvieno tukstančio šioj šaly gimusių baltosios rasės vaikų, viršaus du šimtai jų kada nors mirs viena ar kita širdies liga. Tai, be abejonės, gana drąsus pareiškinimas, bet jisai yra paremtas faktais. New Yorko valstybės Sveikatos Departamento šleistas biuletinas rodo, kad širdies ligos neapsakomai padidėjo per pastaruosius dvidešimt penkis metus.
Dr-as De Porte rašo: “The American Heart Journal”, balandžio mėnesį, kad širdies liga yra didžiausia mirties priežastis. Iš kiekvieno 100,000 gyventojų miršta kas metai: širdies ligom 277, vežiu 123, plaučių įdegimu 102, nuo nelaimingų įvykių (accidents) 81, inkstų ligom 77, džiova 71.
Širdies ligų yra net keletas. Dažniausiai betgi pasireiškia šios trys rūšys: reumatiskosios infekcijos, arterio — sklerozės (gyslų sukietėjimo) ir sifilio. New Yorko Bellevue ligoninėj 1926 m. tapo sudaryta va kokia statistika: iš 1,000 širdies ligom sergančių ligonių buvo 42 nuoš. reumatinės rūšies, 22 nuoš. arterio-sklerotinės ir 8.5 nuoš. sifilinės. Likusieji sirgo kitokiom rušim. Aišku, kad kone pusė serga reumatine rušim. Ši rūšis kas metai daugėja. Tai vaikų ir jaunuomenės liga. Arterio — sklerozine rušim serga daugiausia viduramžiai bei apyseniai žmonės. Ji ateina kartu su gyslų sukietėjimu, kas yra “senatvės liga”, nors ji kartais ir gana ankstyvame amžiuje.
Sifilitinės rūšies širdies liga galima pašalinti kartu su sifiliu. Jeigu apskrėtusį šia liga pradedama anksti gydyti, tai širdies jo lieka nepaliesta.
Cukraligė. — Sakoma, kad cukraligė (diabetu) šioj šaly serga daugiau, negu džiova. Žinomas šioj srity autoritetas, Joslin’as, apskaitliuoja, kad cukralige Amerikoje serga apie milijoną žmonių, o Collensas sako, kad tiktai viename New Yorko mieste serga virš 100,000.
Iki 1901 metų mažai kas buvo žinoma apie cukraligę. Tiek tebuvo aišku, kad kunas negali pasilaikyti cukraus nei skrobly (krakmolo), nors jį ir labai audiniams reikalingi. Veik visas suvalgytas cukrus, šia liga sergant, išeina per inkstus kar-

tu su šlapumu. Del to šios rūšies ligoniai dažnai praranda savo normalų svorį. O kadangi ištirpinimui cukraus reikia labai vandens, tai sergantieji labai trokšta gerti. Minėtasis (1901) meta s jaunais Amerikos patologas, Dr. Opie, atrodo, buk kunas todėl negali asimiliuoti (suvartoti) jam reikiamo cukraus, kad yra pakrikę jo kasoje (saldžiojoje gilėje, vienoje maisto virškinimui reikalingų gilių (gliandų) besiatrinančios tulos celės, kuriais kiek pirmiau aprašo vienas vokiečių patologas, Dr. Langerhans’as. Kadangi šios celės kuno kasoje pasiskirstė tam tikromis grupėmis, tai jas ir vadina “Langerhans’o salelėmis”. Šios celės išdirba tam tikras išskyras-sekrecijas, reikalingas cukraus virškinimui. Be šių sekrecijų pagalbos, kunas negali pasiimti su cukraus.

1922 metais du Kanados daktarai Banting’as ir Best’as, bityrinėdami mitybos klausimą Toronto Universiteto laboratorijoje atrado, kad įleidus cukralige sergančiam kalbosmas liaukos (kasos-pancreas) sekrecijų, paimtų iš versių bei kitų gyvulių — diabetikai “pasvekdavo”, t.y., jie pradėdavo suvirškinti cukrų. Žinoma, jie buvo sveiki tiktai tol, kol gaudavo kalbamųjų sekrecijų-išskyrų. Šios sekrecijos tai buvo daugiausiai produktas minėto Langerhans’o “salelių”, todėl jie ir pavadinio šį naują produktą “insulinu” (lotynų kalboj sala vadinasi “insula”). Nuo to laiko “insulinas” tukstančiam išgelbėjo gyvybę bei grąžino sveikatą, nors jisai nėra tikroji gyduolė šiai ligai. Sugedusią liauką negalima juk pataisyti.
Cukraligė, kaip jau minėjau, yra viduramžio liga; ja susserga dažniausiai pasiekę 40 metų žmonės. Kadangi gimimų rata mažėja, tai senių proporcija darosi vis didesnė ir didesnė. Štai kodel ir cukralige sergančių skaičius kyla. Ja serga dažniausiai perdaug riebus žmones, todėl ir vadina ją “bausmė už persivalgymą”. Ja serga, daugiau moterų, negu vyrų, daugiau žydu, negu kitos rasės, daugiau vedusių moterų bei našlių, negu merginų. Tuli daktarai įrodinėja, kad ji yra iki tulam laipsniui paveldėjama, kaip ir diktėjimas. Tikrųjų gi, specifiskų priežasčių, kodel tos celės sugenda — kol kas dar nežinoma.
New Yorko Medicinos Akademija pradėjo šią ligą studijuoti, kaip visuomeninės sveikatos problemą. Tai vienintelis miestas pasaulyje, kur tokia studija užvesta.
Kad skaitytojas galėtų geriau orientuotis savo sveikatos svorio srity, tai čia paduo do lentelę vidutinio (average) svorio, sulgy amžiaus bei aukščio. Apie vidutinį svorio, paduotą šioj lentelėj, reikia pasakyti va ką: vyriškis turi pridėti du svarus, o moteris atimti tiek pat. Keno svoris jau žymiai viršija normalų svorį, tas turi stengtis atitaisyti tą “klaidą” atatininkama dieta. Jeigu patsai nenusiuvokia apie savo dietos nustatymą, privalo kreiptis į sąžiningą gydytoją.

SVORIO LENTELĖ

Table with 6 columns: Aukštis, and 5 sub-columns under Amžius (30-4, 35-9, 40-4, 45-9, 50-4, 55-9). Rows show weight values for different heights and ages.

reikalaus daug daugiau iegų ir kapitalo kas šiais laikais ypatingai — imigracijai užsidarius, yra neįmanoma. Vienintelis kelias yra mums spiestis prie aukščiausiu nurodytų dviejų laikraščių, kad juos padarius taip stipriais ir tankiau lankančiais savo skaitytojus, kad joks

priešas nebūtų pavojingas ir kad tie du laikraščiai galėtų šviesti lietuvių tautai tikru tautiniu žibintuvu o tą mes galėtume atsiekti parama, kas su raštais, kas rinkimu naujų skaitytojų arba vakarėlių parengimais, ir t. t. Taigi, pagalvokime tautininkai! Buvęs Vienybietis

ZINIOS IS LIETUVOS

Klaipėdos Vokiečių Pastangos Astatyti Vokiškus Paminklus

Vokiečiai kelis šimtus metų valdė Klaipėdos kraštą, Klaipėdos mieste buvo pristatę vokiškų paminklų. Sukilėliai 1923 metais bekvodami už Klaipėdos laisvę, tuos paminklus, kaip vergijos laikus primenančius liekanas, nugriovė ir sumetė į Dangės upę. Sukilimui nurimus ir Klaipėdai prisijungus prie Lietuvos, krašte užsilikę vokiečiai tuos paminklus iš upės išsigriebė ir pasidėjo, kad galima bus juos kada nors vėl pastatyti.

Vokietijos įsiviešpatavus Hitleriu, sujudė ir Klaipėdos vokiečiai. Jie pamatė, kad a-tėjo laikas pažiūrėti, ar tų vokiškų paminklų negalima bus jau tik pastatyti. Šį klausimą jie iškėlė krašto Direktorijai. Direktorija pasvarstė ir nieko nenutarė ir perdavė visą reikalą miesto magistratui. Paskutiniomis žiniomis, magistratas šį klausimą spręsti atsisakė, pažymėdamas, kad jie yra politinio pobūdžio. Tuo būdu vokiškų paminklų atstatymo klausimą nagrinės vėl Direktorija ir ką pasakys, dar nėra žinios.

Vokietininkų intencijos, kad šį dalyką iškelus, yra aiškios — parodyti kad jie veikia, kad jiems vokiškumas rūpi, o kas svarbiausia, užgauti lietuvius, kurie apie vokiškų paminklų atstatymą nė negalvoja. Tenka čia pastebėti, kad vokietininkai nors ir kažin ką daro, atstatyti vokiškų paminklų nepajėgs. Lietuviškame, kad ir suvokietintame krašte paminklams kurie primintų vokišką kumštį, vietos buti negali. Tsb.

Kaune Bus Pastatytas Dar Vienas Tiltas

Kam teko pabuvoti laikiną nepriklausomą Lietuvos sostinę — Kaune prieš karą, tas atmena, kad be vadinamojo „Zaliojo“ geležinkelio tilto, kitų nuolatinių tiltų Kaune nebuvo, nors miestas iš visų pusių supa upė — Nemunas ir Neris.

Rusai nematė jokio reikalo statyti tvirtovės mieste nuolatinius brangių tiltus ir tenkinosi laikiniais. Vasarai per Nemuną ties Aleksotų buvavo statomas pantoninis karškas tiltas, o miestui su Vilijampolės priemiesiu sujungti kasmet būvavo statomas laikinas, žiemai nuardomas medinis tiltas.

Didžiojo karo metu, įsigalėję Lietuvoje vokiečiai jau nesitenkino laikiniais karškais tiltais ir pastatydino net tris nuolatinius: vieną medinį ties Aleksotu — per Nemuną, kita medinį ties Bigulių kaimu per Nerį ir trečią — geležinį ir medžio konstrukcijos — per Nemuną ties Aukšt. Panemunė.

Žinoma, šie tiltai nebuvo amžini. Pastatyti ant greitųjų, karo metu jis per dešimt metų apgėdo ir be mažo kasmet reikalavo nuolatinių remontų. Pagaliau, vieną pavasarį ledų išjudintas Egulių tiltas buvo nuveiktas „į Prusius“; subraškėjo per vieną metų potvinių ir abudu kiti vokiečių statytieji tiltai — ties Aleksotu ir A. Panemunėje.

Atsirado reikalas statyti naujus, patvarius tiltus. Pirmiausia buvo pastatytas A. panemunės tiltas, kuris jungia šančius su A. Panemunė. Šitas tiltas yra pač buvęs reikalingas karškas sumetimas, ne šančiuose ir A. Panemunėje stovi žymios Lietuvos kariuomenės dalys. Tiltą gelžbetoninės konstrukcijos pastatė be užsienio pagalbos vietinės firmos.

1929 metais susisiekimo ministerija ryžosi pastatyti dar du gelžbetoninius tiltus — vieną per Nemuną ties Aleksotu ir kitą per Nerį, miestui su Vilijampolės priemiesiu sujungti. Abu šie tiltai buvo pastatyti svetimu kapitalu, nes savo kreditu susisiekimo ministerija neturėjo. Tiltus, kaip žinia, statė danų firma „Højgaard og Schulz“. Jie yra gelžbetoninės konstrukcijos ir kaštavo apie 7 milijonus litų. Firma šį sumą suteikė kreditą ir jos sumokėjimą išdėstė keletai metų. (Skola už tiltus jau baigta mokėti).

Abu tiltai buvo baigti statyti 1930 metais ir tais metais iškilmingai atidaryti. Tiltas per Nemuną pavadintas „Vytauto Didžiojo“ vardu, o kitas per Nerį „Petro Vilaišio“ vardu.

Bet šituo tiltų statyba Kaune

net patys rusai stebėjosi. Tas kooperatyvas, vienas seniausių Lietuvoje, šiomis dienomis švenči 30 metų sukaktuvės. Jau iš pat pradžių jis turėjo apie 200 narių ir prekiaudamas reikalingiausiomis reikmenimis darydamas per metus apie 100.000 rublių apyvartos. Su laiku kooperatyvas buvo įsigijęs savus muros namus, didelius sandėlius, kurie didžiojo karo metu sudegė.

Didysis karas tačiau kooperatyvo nepasmaugė. Jam praužius, kooperatyvo veikimas vėl padidėjo ir namai bei sandėliai buvo atstatyti. 1924 metais kooperatyvas pardavė prekių už 113.400 litų, 1928 m. už 124.162 lt., 1932 m. už 469.693 ir šiais metais už 500.000 litų.

Kooperatyvui vadovauja energingi tauragiškiai: Jonikavičius, J. Petravičius, Br. Lukavičius ir J. Kirtiklis. — Tsb.

Bus Suorganizuotas Eksporto Komitetas

1929 metais vyriausybė buvo sumaniusi suorganizuoti eksporto komitetą ir buvo išleidusi net tam tikrą statutą, kuriuo pasiųremdamas, tas komitetas turėjo veikti. Paaiškėjo tačiau, kad tada tokį komitetą suorganizuoti nebuvo dar reikalo ir viskas palikta ateičiai. Šiais metais paaiškėjo kad minimo komiteto veikla yra pageidautina. Vyriausybė tad nutarė eksporto komitetą suorganizuoti. Šio komiteto tikslas yra: rūpintis Lietuvos gaminių markės užsienio kėlimu, jų eksporto padidinimu ir pačių gaminių pagerinimu. Tuo tikslu komitetas darys tyrinėjimus, kontroliuos eksportą ir informuos vietos ir užsienio firmas apie visus eksporto galimus. Komitetas bus sudarytas iš Finansų Ministerijos, Užsienio Reikalų Ministerijos, Žemės ūkio Rumų, Prekybos Rumų ir didžiųjų ekonominių organizacijų atstovų. — Tsb.

Seniausio Lietuvos Kariuomenės Pulko Šventė

Rugsėjo mėn. 10 dieną Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino I pulkas šventė savo gyvavimo 15 metų sukaktį. Šis pulkas buvo pradėtas organizuoti pirmomis Lietuvos nepriklausomybės dienomis iš pirmųjų savanorių kurie išgirdė balsą, kad grėsia tvėlynėl pavojus, susirinko su ginklais rankose, palikę kas arklą, kas mokyklos suola. D. L. K. Gedimino pulkas yra seniausia Lietuvos kariuomenės dalis. O pirmieji kariai kovėsi sekmingai keliuose frontuose ir su bolševikais, ir su lenkais, ir su vokiečiais — bermontininkais.

Tuo tarpu pulkas stovi Ukmergėje, įsikūręs dabar pastatytose moderniose, puikiai įrengtose karinėse. Į sukaktuvių iškilmes buvo nuvykęs Respublikos Prezidentas, ministras, karo vadovybė ir šiaip daug žymių žmonių. Iškilmės buvo didingos ir labai įspūdingos. Šventės nuotaka buvo apėmusi ne tik karius, bet ir visą miestą ir plačios apylinkės gyventojus. — Tsb.

Lietuvos Gipsas Mažai dar Išnaudojamas

Lietuvoje nėra nė aukso, nė sidabro nė kitių metalų, tačiau yra mineralinių turtų, kurių tarpe žymią vietą užima gipsas. Gipso kalnai randasi šiaurinėje Lietuvos dalyje, netoli Biržų miesto. Jų iš žemės kasynti dalis apima 15 hektarų, tačiau žeme pridengti sluoksniai nusitęsia į visus puses po keletą kilometrų. Koksaai yra gipso sluogsnų storumas nėra dar žinios, tačiau tenka manyti, kad jie nėra ploni. Žinovų nuomone, gipso ištekčiai yra gana gausūs. Ji ekspluatojant, užtektų ilgą laiką ne tik vidaus reikalsams, bet galima būtų dargi gerus kiekius ir eksportuoti.

Šis gamtos turtas bet gi nėra dar tinkamai išnaudojamas. Gipso pramonė Lietuvoje nėra dar išsivysčiusi. Tiesa, veikia Kaune ir Panevėžyje pora fabrikėlių, kuriuose gipsas yra malamas, tačiau jie tokie maži, kad didesnės reikšmės krašto pramonei neturi.

Paskutinį metu angliai sudomėjo Lietuvos gipsu. Jie rengias statyti didelį gipso fabriką ir apdirbtą gipsą eksportuoti į užsienius. Žinoma keleriopai būtų daugiau naudos, jei gipso fabriką statytų ne angliai, o mes patys. Bet čia vis t. Mažai kliautis litų trūksta. — Tsb.

Seniausio Lietuvoj Kooperatyvų Sukaktuvės

Lietuviai kooperacijos idėjomis domėjosi jau 1902 metais, dar spaudos draudimo laikais. Buvo ne vienas, kuris bandė kurti Lietuvoje kooperatyvus, tačiau nelabai sėkmingai. Svarbiausia nepasisekėmų priežastis buvo rusai, kurie galėdami Lietuva ekonomines geroves kaip įmanydami trukdė. Nežiūrint tačiau trūkdyti, kai kurie jau tada sugebėjo kai ką padaryti. Antai, tauragiškiai su prof. Kėmašiu priešaky (tada jis buvo dar be titulų), įsteigė Tauragėje 1903 metais kooperatyvą ir jo veikimą išvystė taip, kad

LIETUVOJE

Malėtų miestelis yra lyg ir centras d.doko pademarinijoj plotu. Mat jis randasi per 25 kilom. atstu nuo demarkinijos, kuri šį plotą juosia, lyg jura ar vandenynas pusišalį (peninsula). Todėl turėtų dienomis (tur-gai buna antradieniai) i Malė-tus privažuoją žmonių iš toli-mų apylinkių. Ekonominiu žvilgsniu Malėtai nusikrausti: plentai ar gelžkeliai iš čia labai toli, todėl žemės ūkio produktus tenka suvartoti patiemis, kada-n-gi vietos rinkai jų mažai te-reikia. Malėtiškiai puikiai atsime-na prieškarinius laikus, kai vi-sus žemės ūkio produktus vež-davo Vilniui. Todel Malėtiš-kiams Vilniaus atgavimo klausim-las labiausiai rūpi. Mat, at-gavus Vilnių, Malėtai tuoj jau pa-kiltų, lyg ant mielių. Tai, kaip ma-tom, malėtiškiams ne vien pa-triotiniu, bet ir mediaginiu-ekonominiu žvilgsniu rūpi at-gauti Vilnių. Vilniaus atgavi-mas nėra vien patriotinis inteli-gentijos bei organizacijų rei-ka-las, bet visų žmonių, visos tau-tos reikalas.

PARINKTINOS NAUJOS KNYGOS

Iš čia sužymėtų knygų, daugumo jų yra užsilikę tik po keletą egzempliorių užtai patariam pasiskubinti su užsakymais. Visas šiame kataloge knygas parduodam 25 nuosimėtu žemiau pažyme-tos jų kainos; tai yra, jei imsit už dolerį knygų, prisiųskit Mums 75c., o jei imtumet už \$4. knygų, tai prisiųskit tris dolerius, ir t.t.

- 1) Lietuvių Tautos Istorija, parašė St. Matulaitis. Pustl. 260. Kaina \$1.25
- 2) Gamtos Pasakos. Vertė A. Murkienė. Pustl. 126. Kaina 50c
- 3) Lietuvių Tauta Senovėje ir šiandien, antras tomas. Parašė J. siuapas, M. D. Pustl. 563. Kaina \$2.00
- 4) Žemės ūkio Koperacija, išleido Žemės ūkio Departamentas. Pustl. 52. Kaina \$1.00
- 5) Buhalterijos Vadovėlis, I dalis Elementarinis kursas komercijos mokykloms. Parašė J. Ilgūnas. Pustl. 184. Kaina \$1.00
- 6) "Aušros" 40 Metų Sukaktuvių Minėjimo (1183 — 1923). Zvaigždės laida. Pustl. 265. Kaina \$1.50
- 7) Kiškiai, penkioms pasakoms su paveikslais. Parupino Pr. Mašiotas. Piešiniai P. Kalpokos. Pustl. 20. Kaina 15c
- 8) Kišeninis Kusiškai-Lietuviškas Žodynėlis. Parašė A. Vėgelis ir J. Strazdo. Pustl. 252. Kaina 80c
- 9) Biologija arba Mokslas apie Gyvus Daiktus. Pagal Profesorių Nusbaumą. Sutaisė Šernas. Pustl. 147. Kaina 50c
- 10) Raktas pažinti augalus, kurie žydi vasarą ir rudenyje. Parašė J. Aviziūs. Pustl. 138. Kaina \$1.00
- 11) Akvili Aprireškimai Sviete, ant kurių žmonės nuolat žiūri, bet jų gerai nesupranta. Su paveikslais išvertė A. Olszewski. Pustl. 79. Kaina 40c
- 12) Istorija Septynių Mokiptojų. Išleidimas trečias. Pustl. 158. Kaina 60c
- 13) Mokslineis Tvardaukas. Apysaka iš žmonių padavimų. Dalis pirma ir antra. Pustl. 174 Kaina 60c
- 14) Gamtos Pajėgos ir kaip iš jų Naudotis. Pustl. 238. Su paveikslais. Sutaisė Šernas. Kaina \$1.50
- 15) "Moteriš". Jos gyvenimo srytis ir jos paslapčiai. Su paveikslais. Parašė D-ras E. Zozanas. Pustl. 73. Kaina 50c
- 16) Paėjimas Organiško Svieto. Pagal Bittererį. Sutaisė Šernas. Pustl. 137. Kaina 50c
- 17) Vyskupo M. Valančiaus Raštai. Antano Trețininko Pasakojimas. Naujas pataisytas išleidimas. Išleido J. Zavidkis. Pustl. 112. Kaina 60c
- 18) Vėnerinės arba Slaptosios Ligos. Kaip nuo jų apsisaugoti. Parašė Dr. A. J. Karalius. Pustl. 12. Kaina 50c
- 19) Dailidė arba Patarmės Stalioriams Surinktos iš Gerausių naujų knygų Viršum 120 pusių. Antano Dailidės antras spaudimas. Pustl. 91. Kaina \$1.00
- 20) Jaunasis Dailidė. Staliams visokių baldų išdirbimo vadovėlis. Virš 200 paveikslų. Pustl. 94. Kaina \$1.00
- 21) Kankintojai ir Kankintiniai už Moksli. Išleista su pagelba Lietuvių Amerikoje. Parašė Kun. V. Dembskis. Pustl. 183. Kaina \$1.25
- 22) Barborū Ubryka arba Klioštorius ir Jezuitai. Siliuetuvino A. J. Karalius, M. D. Pustl. 118. Kaina 50c
- 23) Lietuvos Istorija. Antra praplatinotoji Laida su penkiais žemėlapiais. Parašė A. Alekna. Pustl. 235. Kaina \$1.25
- 24) Lietuvių Tautos Istorija. Parašė St. Matulaitis Pustl. 260. Kaina \$1.25
- 25) Augalų Fiziologija. Parašė M. Stankevičius. Pustl. 134. Kaina 50c
- 26) Kaip Gyvena Augmenys. Pagal Lankevičių ir kitus. Sutaisė Šernas. Pustl. 129. Kaina 50c
- 27) Trumpa Senovės Istorija. Su paveikslais ir žemėlapiais. Pustl. 305. Kaina \$2.00
- 28) Gamtos Istorija I Knyga. I Gyvuliai, II Augmenys, III Akmens ir Žemės. Vertė D-ras A. Bacevičia. Pustl. 209. Kaina \$1.25
- 29) Kada ir Kokių Būdų Gali Svietas Kada Nors Pasibaigti? Išvertė J. Ilgūdas. Pustl. 135. Kaina \$1.50
- 30) Dailės Milžinai, jų Gyvenimas ir Darbai. Vertė Ant. Ferd. Maksimovičius. Pustl. 251. Kaina \$1.75
- 31) Senovės Istorija. Trečioji Laida. Vertė iš Rusų Kalbos K. Ke-palas. Pustl. 226. Kaina \$1.25
- 32) Dainų Atsiminimai iš Lietuvos Istorija. Parašė M. Biržiška. Pustl. 142. Kaina 60c
- 33) Dievo Galybė. Pasikalbėjimai ir paveikslėliai. Pačios bendrosios žinios iš Zoologijos, Botanikos, ir Geologijos. Pustl. 174. Kaina \$1.25
- 34) Filosofijos Straipsniai. Parašė V. J. Burdikos. Pustl. 232. Kaina \$1.25
- 35) Mano Patyrimai Didžiojo Karėje 1918 ir 1919. Parašė Kun. J. F. Jonaitis, Kapelionas. Pustl. 64. Kaina 25c
- 36) Istorija Abėlna. Dalis Pirma nuo Seniausių Laikų. Kinijos — 2800 m. per Kr. iki galutiniam išdalinimui imperijos Aleksandro Makedoniskiojo 146 m. pr. Kr. Surašė D-ras A. Bacevičia. Pustl. 498. Kaina \$2.25
- 37) Lotynų Kalbos Vadovėlis, I dalis. Parašė K. Jokantas. Pustl. 176. Kaina \$3.50
- 38) Vaikų Skaitymėliai su Lietuvos Žemliapiu. Pustl. 259. Kaina 50c
- 39) Lietuvių Literaturos Istorija su Zymėsiųjų Kurinių Turiniais. Parašė Mira. Pustl. 142. Kaina 80c
- 40) Lietuvos Istorija Pradedamosios Mokykloms Vadovėlis. Parašė Pranas. Pustl. 106. Kaina 50c
- 41) Pėėjijos ir Prozos Teorija. Vadovėlis vidurinėms mokykloms. Parašė St. Češunas. Pustl. 77. Kaina 50c
- 42) Lietuvių Kalbos Sintaksė. Parašė P. Klimas. Pustl. 51 Kaina 35c
- 43) Lietuvių Rašybos Vadovėlis. Ketvirtasis Leidimas. Išleido L. Gira. Pustl. 78. Kaina 50c
- 44) Pėdom Kristaus. Vertė S. Petrovas. Pustl. 176. Kaina 75c
- 45) Tiesybės Pasakos. Sutaisė M. Šalčius. Pustl. 62. Kaina 25c
- 46) Patarės ir Dainos. Pustl. 30. Kaina 20c
- 47) Po Priedanga Šventinybės. Istoriska apysaka iš Rymo Laikų. Parašė E. Posteris. Pustl. 100. Kaina 60c
- 48) Pasakėles Vaikams su Paveikslais. Pustl. 56. Kaina 35c
- 49) Musų Istorijos Pradžiamokslis. Antrasis Leidimas. Pustl. 167 Kaina 90c
- 50) Komercijos Aritmetikos Vadovėlis. Parašė J. Ilgūnas. Pustl. 314 Kaina \$2.00
- 51) Mano Dovanėlė, 16 Pasakėlių. Parinko ir Perpasakoko Prans Mašiotas. Piešiniai Petras Kalpokas. Pustl. 22. Kaina 20c
- 52) St. Brašiškio Raštai. Jo Mokyto Naujiejai Keliai ir 19 rankos Pavyzdžių. Pustl. 71. Kaina \$1.00

AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNĀ

14 VERNON ST. WORCESTER, MASS.

mams teik, kiek pajėgia. Valdyba aukotojams giliai dėkinga už kiekvieną namams paaukotą centą. Taip pat ir visus kitus lietuvius, prijauciančius šauliškajam darbui, labai prašome padėti Malėtų šauliams pasistatyti namus, prisunčiant aukų. Pinigus siųsti: Malėtų šaulių Burio Valdybai, Malėtai, Utenos apskr. Lithuania. R.

Netrukus bus Pradėta Statyti Vytauto Didžiojo Gimnazijai Klaipėdoje Rumai

Vytauto Didžiojo Gimnazija Klaipėdoje ligi šiol savo namų neturėjo — ji tilpo nuomojamo-se patalpose kartu su mokytojų seminarija ir kentė daug nepa-to-gumų. Buklei pasidarius vi-siškai nepakeliamai, buvo suma-nyta statydinti savus rumus, buvo sudarytas jau ir rumų sta-bybos projektas. Statybos pro-jektą švietimo Ministerija pat-virtino. Rumai kaštuos apie 1.000.000 litų ir bus baigti 1934 metų rudenį. Rumai bus trijų aukštų ir turės 110 metų ilgu-mą. Juose bus įrengta apie 20 klasių, patalpos laboratorijoms, pavyzdingos stalių ir kitų ama-tų dirbtuvės, pavyzdinga moki-nėms virtuvė, didelė gimnastikos salė ir daug kar kitų įstaigų. Šiuose rumuose laikinai sutilps ir aukštoji prekybos mokykla (komercijos institutas), kuris pradės veikti nuo ateinančių metų rudens. — Tsb.

1) — Po Apgarsinimui

Vieno veiksmo komedija, 28 pustl. Lošia 4 vyrai ir 3 moterys. Kaina 30c.

2) — Atsiliepė Širdelė

Vieno veiksmo dramatiškas vaiz-delis, 31 pustl. Lošia 4 vyrai ir 2 moterys, ir

3) — Grybų Mišinys

Vaikų Teatru. Lošia maži bern-ukai ir mergaitės. Abu vokalau-kai vienoj knygelė. Kaina 25c.

4) — Jonas Burbulas

Vieno veiksmo komedija. 31 pustl. Lošia 3 moterys ir vyras. Kaina 25c., ir

5) — Doros Sargas

3-ju aktų drama, veikalas iš bau-džiaivos laikų. 90 pustl. Lošia 6 vyrai ir 4 moterys. Kaina 50c.

6) — Bijunėlis-Komedija

ir drama 4-se veiksmuose 6-se atidengimuose su dainomis. Pa-sė žymus dramaturgas V. Nagur-noskis. Lošime dalyvauoja 15 ypatų. Kaina 50 centų.

7) — Sušaldyta Dėdienė

Vieno akto farsas-komedija. 31 komedija pilna juokų ir gyvumo. Lošime dalyvauoja 6 ypatos. Kaina 30 centų. Imant visas knygeles sykiu — pasių-sime už \$1.50. Kreipkitės šiuo adre-su: — Amerikos Lietuvis

14 Vernon St., Worcester, Mass.

PASIKALBĖJIMAS SU JANUSKEVIČIU

(Tąsą nuo 4-to puslapio)

li miestų viršininkai, burmistrai ir komandantai įkalbėjo į filmų mikrofoną; žodžiu, mano filmavimo tikslas atrodė bus pilniausiai pasiektas.

Iš Varnių keliavau toliau filmuodamas viską kas tik-tai kemas akims ir mano nuožiūrai patiko. Aplankiau ir nufilmavau Kražius, kur randasi lietuvių sukilimo laikų (1830-31 metų) tragedijų vietas, radau gyvus žmones, kurie į filmą pateko ir jų balsas, arba, jų atpasakojimas pergyventų laikų sukilimo metu. Seneliai ne tik nufilmuoti, bet jų pasaką apie koriką Gubernatorių Muravjevą girdėsite. Iš Kražių nuvykau į Tauragę, taipgi gerokai pagarsėjusią 1926 m. sukilimo laikų, nufilmavau viską. Pasileidau į Telšius, kur žemaičiai gyvena! Nufilmavau žemaičius ir žemaitiją, aplankiau Jurbarką, Klaipėdą, Nidą, Seduvą, pasukau linkui Panevėžio, iš tenai į Biržus, čia vėl radau filmoms medegos. Nufilmavau Kunigaikščio Radvilo pilį, gipso kalnus, sieros šaltinius; po to pasileidau į Rokiškį, čia atlikęs filmavimą, nuvykau į Dusėtus, Sertų ežerą.

LIETUVIŠKA "SVEICARIJA"

Pagalčiau nusprendžiau aplankyti lietuvišką "Sveicariją", Žarasų kraštą. Čia labai gražios vietos ir gražūs vaizdai — lietuviški kalnai, ežerai ir upeliai. Žmonės visur malonus, maloniai sutinka filmuotis, Lietuvos panelės, kaimo mergelės, prasiokėlės ir inteligentės, kaimiečiai ir miestelėnai, vyrai ir moterys bei vaikai, visi man maloniai pozavo, įdainavo ir anekdotus pasakė filmoms. Visi jie nori kogeriausiai pasirodyti filmoje, patikti Amerikos lietuviams, ypač panelės ir kaimo mergelės, tikisi, kad gal amerikietis lietuvis įsižiūrėjęs į Lietuvos geltonkases, pamylės ir parvažiuos, žinos kur sau mylimąją surasti. O kas nenori Ameriką pamatyti? Visi seni ir jauni. Amerika dar tebėra Lietuvos kaime žinoma kaip utopijos ir aukštos kultūros pasaulis.

Iš Žarasų gražaus krašto pasileidau į Utėną, nufilmavęs utėniečius ir apielinkes ir jų gyventojus bei vaizdus, atsidūriau Ukmergėje, iš tenai pasukau linkui Suvalkijos krašto. Čia vėl filmavau visą kraštą, kaimus, miestelius ir pagalčiau pasiekiau Marijampolės miestą. Gražų įspūdį Marijampolės miestas man darė. Nufilmavau viską kas įdomu ir gražu; aplankiau Simną, Alytų ir jo gražias apielinkes — Nemuno krantus ir gražius pušynus, viską nufilmavau. Po to pasukau į Šunskus ir Gižus ir į garsiąją "dzukiją".

Buvau susitaręs su demarklinijos viršininkais ir renčiau nufilmuoti demarkliniją, bet lietus sutrukdė, po to gavau žinią, kad mūsų lakunai išlėkė iš New Yorko, pasileidau į Kauną, tokiu būdu, nesuspėjau demarkliniją ir visą dzukiją, buvusiam Vilniaus krašte nufilmuoti. Atvykau į Kauną ir pasiruošiau sutikimui mūsų lakunus. Žmonės kaip jura — didžiausia minia rinkosi iš miesto ir apielinkių laukti lakunų. Nufilmavau visus spektaktorius, laukiančius lakunų pribuvimo į Kauno aerodramą. To laukimo dvasia, upą žmonių, abelną sentimentą, atpasakot, jums, Vlada, aš negaliu, galėsite iš filmų įsivaizdinti ir girdimų kalbų suprasti. Vieni iš džiaugsmo apsverkė, kiti baliavot pradėjo, tuli per ištisą dieną nevalgė išbuvo ir su įtemptomis akimis žiūrėjo į padangę, norėdami pirmieji pastebėti Amerikos lietuvius sakalus virš Kauno aerodramos pasirodžiusius. Kauno miesto žiuronų pardavėjai padarė gerą biznį, nes pardavė daugybę žiuronų spektatoriams. Žmonės per žiuronus tēmijo kiekvieną padangėje pasirodžiusį taškelį, kiekvienas Lietuvos lakunų skrajojantių, lankiančių Amerikos lietuvių lakunų ore sutikimui ir palydėjimui ir aerodramą, nekartą išprovokavo spektatorių dėmesį ir suklykimą entuziastišku ekstazijos balsu: "Jau atskrenda! Žiūrėkit, žiūrėkit, štai aeroplanas!"

"SUTEMO IR MUSŲ LAKUNAI NEPASIRODĖ. NULIUDOME"

Pradėjo sutemt, laikas jų atvykimo sukako, bet lakunų nesimato. Pastebėjau žmonių nervingumą. Tuli pavargę, kiti išalkę. Sutemus, pradėjo skirstytis, bet aerodramoje paliko nemažai žmonių per naktį laukti. Pats Lietuvos Respublikos Premieras nakties laiku atvyko pasiteirauti. O telefonu šaukimas per dieną ir naktį nesilijovė aerodramoje; iš visos Lietuvos telefonu šaukė; visuose miestuose ir miesteliuose žmonių minios buvo susirinkę prie žinių teikimo centro. Žodžiu, visa Lietuva gyveno nekantraus momento valandas. Kaimuose ir kiekviename bažnytkiemiu visi laukė mūsų lakunų Kapitono S. Dariaus ir S. Girėno. Visa tauta, seni ir jauni, visi viena minčia gyveno, vienoda kalba, spėliojimais, vadavosi.

Bet tas entuziazmas, ekstazija vis labiau ir labiau virto nusimimimu, baimė ir net ašaromis. Lietuvos lakunai ir mekanikai susirinkę aerodramoje diskutavo iš kurių nuomonų teko girdėti, bet jų viltis buvo, kad nu, gal už valandos kitos Amerikos lietuvių sakalai pasirodys. Aišku buvo visiems, kad jie laiku nepribuvo dėl didelių vėtrų, palietusių Pabaltiją ir Rytprusiją; lietus lijo tulą laiką. Miesto ir aviacijos vadovybė buvo pasirengę informuoti visuomenę paskutinėje minutoje paleidžiant trubų ir varpų aidus, jeigu nakties laiku lakunai Darius ir Girėnas pasirodys. Aš maniau, kad pamatysiu daugelį žmonių su naktiniais baltiniais pribuvusių ir aerodramą, sutikti lakunus nakties metu. (Bus Daugiau)

P. S. — Čia aprašomos filmos bus rodomos Juozo Januškevičiaus parengimuose. Tokis jo pirmas filmų rodymas įvyks Worcesterį spalio 29 ir 30 diena. Norėdami su visa Lietuva susipažinti, patartina abu parengimu matyti, nes abejuose parengimuose bus rodomi skirtingi paveikslai. (Plačiau apie J. Januškevičiaus filmų turinį skaitykit ant šio laikraščio puslapio 7-to).

"Amerikos Lietuvio" Spaustuvėje Atlieka Visokius Spaudos Darbus

Antrojo Transatlantinio Skridimo į Lietuvą Reikalai Connecticut Valstijoje

Kaip jau yra žinoma, jog SLA 4-tos apskrities suvažiavime rugsėjo 24 d., Ansonia, Conn., buvo išrinkta komisija iš 5 asmenų rūpintis Aviacijos Diena Conn. valstijoje. Toji komisija — T. Matas ir Dr. J. Stanislovaitis iš Waterbury, J. Sekys, Hartford, S. Bujanuskas, Ansonia ir A. Pilvelis, New Haven — susirinko pirmu kartu Waterburyje pas g. T. Matą, 43 Fox Street, spalio 9-tą dieną. Be to dar Waterburio komisijos nariai išanksto buvo atsiėmę keliose lietuvių draugijose ir prašė tas draugijas prisidėti prie Aviacijos Dienos rengimo; draugijų nariai paklausė ir prisiuntė delegatus, butent Amerikos Lietuvių Piliečių Klubas Bronių Stanį ir S. Senkų; Lietuvos Sunų Drg. V. Braduną ir M. Krugelį; SLA. 11 kp. H. Tareiliutę ir O. Ažunariutę. Visi šie atstovai sykiu su SLA. 4 apskr. komisija aptarė šiuos dalykus (pirmininkavo J. Sekys, sekretoriavo O. Ažunariutė):

Surengti Amerikos Lietuvių Aviacijos dieną Conn. valst. lapkričio 19 dieną. Apžiūrėjimui vietas (aerodromo-lauko) įgalioti S. Bujanuskas, A. Pilvelis ir J. Sekys. Įžangos 25 c. suaugusiems, vaikams 10c. Skraidyti ore kaina palikta pakol jau atvažuos pats lakunas James-Janušauskas; taipgi ir visa programa palikta sutvarkyti pačiam lakunui. Jeigu lapkr. 19 lytu, taip kad jau ore ir ant lauko negalima but suvažiuoti ir "štukas" rodyti bei skraidyti ("raidus" turėti tai nutarta, jog gruodžio 3 d., 2 val. pp. Waterbury surengti masinį mitingą, prakalbas, pietus ir kitas pramogas dalyvaujant pačiam lakunui James-Janušauskui.

Nutarta kviešti visas Conn. valst. lietuvių draugijas, klubus, kuopas ir parapijas prisidėti prie šios iškilmingos Aviacijos Dienos; kiekviena draugija, klubas, kuopa, parapija gali išrinkti du atstovus ir prisiųsti į sekantį suvažiavimą, kuris nutarta laikyti lapkr. 5 d., 2 valandą po pietų, 48 Green St., Waterbury, Conn. Iki tam suvažiavimui nutarta išrinkti laikiną valdybą, kuri tvarkytų prirengiamus darbus ir ton valdybon išrinkta pirmininku Dr. J. Stanislovaitis, vice-pirm. T. Matas, sekr. Olga Ažunariutė, kasininku M. Krugelis; taipgi spaudos komisija: ponia Stanislovaitienė, p-lė Tareiliutė ir Sekys; pirmosios dvi daugiausia darbuosis amerikonių spaudoje, o paskutinis lietuvių. O jau lapkr. 5 d. suvažiavime bus išrinkta pastovi valdyba, kuri jau rupinsis ir tvarkys Aviacijos Dieną ir bus laikoma iki tam laikui pakol jau likviduosis Amerikos Lietuvių II Transatlantinė Skridimo Sąjunga.

Nutarta kviešti Aviacijos dienoje dalyvauti amerikonus, ypač miestų viršininkus — majorus, Conn. valst. gubernatorių ir kitus žymius svečius.

Tai tiek iš pirmininko susirinkimo, kuris buvo pilnas energingumo ir įspudingumo.

Valdybos (laikinos) adresai:
Pirm. Dr. J. S. Stanislovaitis, 95 No. Main St., Waterbury,
Vice-pirm., T. Matas, 43 Fox St., Waterbury,
Skr. M. Olga Ažunariutė, 654 Highland ave., Waterbury.
Iždinink. M. Krugelis, 344 Wilson st., Waterbury, Conn.

J. Sekys
P. S. Ant rytojaus, spalio 10 d. Associated Press agentūra paskelbė po pasaulį šią žinią:

LITHUANIANS PLAN AIR MEET

Waterbury, Oct. 10. — (AP.) — Plans for an air meet to aid another flight from the United States to Lithuania were made at a meeting of prominent Lithuanians here last night.

The flight will be attempted by Joseph R. James, a Chicago man of Lithuanian extraction.

He will plan the flight in the same manner as Lieutenants Darius and Girėnas, who cracked up in Germany a few months ago. Representatives of nearly every large city in the state were present last night to plan ways of assisting Mr. James in preparing for the flight.

SKAITYKYT ir PLATINKIT AMERIKOS LIETUVI

MUTILATED IN ORIGINAL

SENAI LAUKIAMA
Valgių Gaminimo ir Namų Prižiūrėjimo
Knyga Jau Gatava
 Joje Telpa Apie 400 Receptų Del Gaminimo Įvairių Valgių
 Pustapių 173. Su paveikslais
Kaina su prisijuntimu \$1.00
 Sveikatos atžvilgiu ta knyga turėtų rasti kiekvienoj Lietuvių Seimoj
 Užsakymus siųskite šiuo adresu:
AMERIKOS LIETUVIS
 14 Vernon Street Worcester, Mass.

Pasinaudokite
MUSU
PINIGŲ PATARNAVIMU
 At Jus Turite Kokiu Skolu Kur-
 ties Turi Buti Apmokėtas?
 Ar Jūs Reikia Drobėžių Ar
 Anglų Žiemai?
 Mes greitai duodam nuo \$25 iki
 \$300 ir mokėti visas Jūsų sko-
 las pagal mūsų Lengva Moke-
 jimo Planą.
NEW METHOD
LOANS
 544 Main gatvės — Tel. 5-3181

Laikas Biznieriams
Užsisakyti 1934 Me-
tams Kalendorius

"Amerikos Lietuvio" spaus-
 tūve yra gražių kalendorių pa-
 vyzdžių. Jau tebeliko labai ma-
 žai laiko iki šių metų pabaigos.
 Todėl visiems biznieriams kaip
 tik dabar laikas užsisakyti ka-
 lendorius ateinantiems 1934 me-
 tams. Turime lietuviškų vaizdų
 ir Lietuviškai atspaudintų ka-
 lendorių mėnesių. Kurie biznie-
 riai norėtų, atsiųstumem mūsų
 agentą į bilė kurį miestą ar pri-
 siųstumem pavyzdžius per paštą.
 Kreipkitės —
 Amerikos Lietuvis, 14 Vernon
 St., Worcester, Mass. Telefonas
 Dial 5-1094.

Namas su Žeme ant
Pardavimo

Parsiduoda vienas akras žemės, 5
 raišių namas, šiluma, šviesa, vanduo
 15 minučių eit prie Spencer Wire
 Mills, Wright Wire ir kitų mašinų.
 Parsuoda už skolą. Kaina tik \$750.
 J. Burakas, 161 Washington Street,
 Worcester, Mass. (12-44)

Ant Išnuomavimo

Išnuomuoja 6 kambarių gyven-
 mą prie Coral gatvės No. 38, 1 ma-
 aukštas. Naujai moderniškai ren-
 gas, stymu apšildomas. Raudas \$25
 per mėnesį. Kreipkitės pas Mr. Rose,
 8 Woodford gatvės, Tel. Dial 4-8539.

PETER BROS.

Apvalainios **ANGLYS** MALKOS
 Anglys **K OKSAI** LENTOS
 Medinės **K OKSAI** LENTOS
 Anglys
ALIEJUS KURUI — PECIAMS
PECIUKAMS
 Geresnis Sildymas Už Pigesnę
 Kainą
161 WASHINGTON ST.
 Tel. 3-7247

Išigykit Malkų Žiemai

Parduodu ažuolinių ir klevinių mal-
 kų, gatavai supiautų su pristatymu
 į namus.
 Parsiduoda po \$9, kordas, minkštos
 — \$7, kordas. Šiuo reikalu kreipkitės
 pas Antaną Jančią, Box 112, Hard-
 wick, Mass. (12-43)

Prasidėjo Baliai
Klubo Svetainėje

Seštadienio vakare, spalio 21-
 mą, Lietuvių Ukėšų Klubo sve-
 tainėje, 12 Vernon gatvės, į-
 vyks pirmieji šio sezono šokiai.
 Šokius rengia pats Klubas. Sve-
 tainė puikiai išpuosta, šviesos
 labai gražiai nutaisytos sumazi-
 nant ir pritaikinta kuo pato-
 gausiausiai. Svetainė kaip tik tin-
 kama del jaunų ir suaugusių so-
 kikių. O kas link muzikos, tai
 visi žino, kad Klubo orkestra
 yra viena iš žymiausių visoje
 Naujoje Anglijoje.

Klubo vasarnamį, "Bungal-
 low", kas sekmadienio vakarą į-
 vyks šokiai pakol tik oras pa-
 velins. Klubo vasarnamį sek-
 madienio vakarais susirenka di-
 delis žmonių skaičius ir gražaus
 jaunimo. Muzika gyva, užsilai-
 kymas kuo puikiausias. Prašo-
 me visų klubičių ir draugų ne-
 pamiršti šių parengimų ir atsi-
 lankyt skaitlingai. Klubo K-tas

Muzikantų Parengi-
mo Pasekmės

Bludžiaus muzikantų sureng-
 tas paskutinis "piknikas" puik-
 kiai pavyko spalio 8-tą dieną.
 Daugelių ukės sode. Diena buvo
 saulėta, tai žmonės skaitlingai
 suvažiavo, net iš kitų miestų.
 Svečiai, kaip ir linksminosi so-
 de, kiti name, visi buvo pilnai
 užganėdinti. Dainavo, šoko ir
 užė iki nakties vėlumos, tada vi-
 si išsiskirstė dainuodami links-
 mai.

Rengėjai taria nuoširdų ačiū
 visiems, kurie buvo atsilankę į
 šį parengimą. J. B.

Alekas Lazauskas
Palaidotas Trečia-
dienį

Alekas Lazauskas, 45 metų,
 staiga mirė sekmadienį, savo
 namuose, 13 Sigel gatvės. Jisai
 gyveno Worcesterį 25 metus ir
 priklausė prie Lietuvių Ukėšų
 Klubo. Jisai palieka dvi duk-
 teri: Oną ir Viktoriją; sūnų
 Juozą; ir tris brolius Vinca ir
 Mykolą Lazauskus, North Am-
 herst ir Praną Lazauską, Hud-
 sone. Laidotuvės įvyko trečia-
 dienį, 9-tą valandą ryto gedu-
 lingomis mišiomis šv. Kazimiero
 bažnyčioje. Palaidotas Notre
 Dame kaplnėse.

PARSIDUODA \$850.000 vertės
PIANAS už \$150.00.; mokant
ant syk, bus duodama nuolai-
da. Pianą galima graįyt dvejo-
pai. Kreipkitės tuojau —
AMERIKOS LIETUVIS
 14 Vernon St., Worcester, Mass.

TIKRAS LIETUVISKŲ BICIŲ

MEDUS

Šita pavasari dar tiktai išimtas iš
 bičių. Aš galiu gvarantuot kiek-
 vieną šio medaus lašelį, kad aš
 pats išėmiau iš avilių. Mano bi-
 čių medus kas metai gauna pir-
 mutinį laimėjimą. Mokestis su
 pristatymu:
 Už stiklinę medaus kvortą \$0c
 Už galioną \$3 00
 ir Koriukas Dovanai
 Galit ypatingai kreiptis arba už-
 sakymus del persiuntimo paduo-
 sekančiu adresu
AMERIKOS LIETUVIO
KNYGYNAS
 14 Vernon St. Worcester, Mass.

Reikalingas Skelbimų
Rinkėjas

Žmogus mokąs Lietuvių,
 anglų kalbą, turįs gabumus
 ir patirimą versle, gali pa-
 daryt puikų pragyvenimą
 berenkant garsinimus. Del
 platesnių informacijų,
 kreipkitės Amerikos Lietu-
 vio ofisan, 14 Vernon gat-
 vės, Worcester, Mass.

Lietuvis Ward g-vės
Vakarinės Mokyklos
Vedėjas

Juozas Grigaitis, gerai žino-
 mas lietuvis jaunuolis veikėjas,
 paskirtas Ward gatvės Vakari-
 nės Mokyklos vedėju. Šioji mo-
 kykla yra pačiame lietuvių cen-
 tre. Jisai duoda pamokas anglų
 kalboj ir prirengia prie priėmi-
 mo pilietystės. Mokytojas pa-
 geidauja, kad lietuviai atsilan-
 kytų kuo skaitlingiausiai ir pa-
 sinaudotų progą išmokt gerai
 skaityt ir rašyt anglų kalboje.
Mokinys

Labdarybės Dr-jos
Veikimas

GĖLIŲ DIENOS PASEKMĖS
 Spalių 14-tą dieną įvykusi Gė-
 lių Diena gerai pavyko, nors bu-
 vo prisirengta tikslai į trumpą
 laiką. Diena buvo patogi, daug
 žmonių buvo mieste, tai daug
 turėjo progos daugiau aukų su-
 rinkti. Vėliau bus paskelb-
 ta kiek iš viso buvo surinkta au-
 kų.

Ben. Mendelsohn
ADVOKATAS
 290 Main St. Room 931-932
 Worcester, Mass.
 Tel. 5-2866. Res. 2-4223

DR. TESSMER
DENTISTAS
 kambarys 206 — 306 Main St.
 Telefonas 3-7365
 Viena Amer. Jausmų Spautėnų
 Parduotuvė

Galit vieną Pagarąs, Pabūvė ir
 Žarkius
ECONOMY REPAIR SHOP
KALVIJA
 Mūsų Special. Kaimas, Tel. Baktas,
 Ivairūs Sp. ir A. A. ir m. m. m.
SULIEDŽIAM GELIŽIS
 Kaim. Lamartine ir Harding g. vi-
 Tel. 3-9254, Worcester

MESSIER'S DINER
 Prie 49 Millbury St. ir 8-ki Pavy-
 gys ir Pavyzdžiai. N. J. B. B. B.
 T. B. B. B.
49 Millbury Gatvės

A L U S
Vokiški Alūs ir Vynai
Cullen & Co.
 Tel. Dial 4-7375
Gatavai Surišta Išsinešt
 22 MADISON

Jurgis A. Arenta
 (Lietuvio Automobilistas)
 5 Carpenter St. — Worcester
 Užtikrinu automobilus, del Vestu-
 tų, Iveskėčių ir Lietuvių. Nau-
 vėda ir patvėda į jarmą traukėse.
 Priklausai į kitas mašinas. Pa-
 turtingai dirba ir raktų už pri-
 statymą kaina
 Tel. Dial 4-3923

Lietuvis Blekorius
 Turis patvėda visokius mašinas ir
 gali tie bėdės daru paaryt ar-
 ba suerioti. Gerasis su bėdės, pa-
 aryt vartojant ir gerasis žaist,
 ankurimas mašinos už tavot be-
 anas padaryt. Darba gvaran-
 tuoja be daru meti ir patvėda
 kreipkitės —
 Klimas Česnulevičius
 13 Whitney St. — Worcester, Mass.

MOTIEJUS A. CIVINSKAS
 Vienintėlis Lietuvių Graborius
 Worcesterį

 Patarnauja laidotuvėm ir išra-
 voju automobilius įvairiems reika-
 lams už prieinamiausią kainą. O
 25 mylių atstume nuo Worcesterio.
 susisiektimo reikaluose, patarnauju
 už dyką. Kreipkitės — Tel. 5-5895
 340 HARDING STREET

Parsiduoda Pianos
 Pigu — Geras — Tikamas Val-
 kams mokytis — Kartu ir gausit pia-
 no lėkėjas. Kreipkitės —
 J. VINICKAS
 1 Penn Avenue — Worcester, Mass.

Krautuvė Išnuoma-
vimui
 Lietuvių Klubo būdike, 12 Vernon
 gatvės išnuomuoja patogi krautuvė,
 lietuvių centre. Pigi mada. Gera
 vieta Naudokite — progą tuojau.
 Kreipkitės pas Klubo gvardorių —
 Sam J. Zukauska,
 12 Vernon St. — Worcester, Mass.
 (39 — 42)

Parsiduoda
ANGLYS — ALIEJUS — MALKOS
 Priimam užsakymus ir Pristatom
 į Namus
JONAS ČIRVINSKAS
 340 Harding St., Worcester, Mass.

MUTILATED IN ORIGINAL